

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2013. gada 7. decembris - 13. decembris

Nr. 46 (1320)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

DOMBROVSKIS ATKĀPJAS NO MINISTRU PREZIDENTA AMATA

Valdis Dombrovskis pēc sarunas ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu 27. novembrī pieņēma lēmumu atkāpties no Latvijas Ministru prezidenta amata, uzņemoties politisko un morālo atbildību par Rīgā, Zolitūdē, notikušo traģēdiju, kad, iegrūstot lielveikala jumtam, dzīvību zaudēja 54 cilvēki.

Preses konferencē Dombrovskis pateicās Latvijas iedzīvotājiem par atbalstu, kas tika sniegts, viņam esot valdības vadītāja amatā, īpaši finanšu krīzes pārvēršanas laikā. Tas ļāva Latvijai atgriezties pie ekonomiskās izaugsmes. Pašreiz Latvijai nepieciešama jauna valdība, kurai ir dots uzticības kredīts un ir Saeimas vairākuma atbalsts. Dombrovskis aicināja veidot plašu labēji centrisku politisko partiju koalīciju, kas spētu turpmāk strādāt ar valstij svarīgajiem jautājumiem. Nākamajai valdībai jāturpina darbs, lai nostiprinātu tiesiskumu, veicinātu valsts ekonomisko attīstību, uzlabotu valsts konkurētspēju, mazinātu nabadzību un nevienlīdzību, kā arī uzlabotu demogrāfisko situāciju. Jaunajai valdībai būs jāatrod vainīgais Zolitūdes traģēdijā, tāpat jāturpina ekonomikas izaugsmes valstī ar pilnu atdevi - tie būtu tu vāka termiņa plāni. Tālākiem plāniem - turpināt nabadzības mazināšanu un tiesiskuma celšanu.

Demisionējušais Ministru prezidents Valdis Dombrovskis neizslēdz, ka vairāki ministri no viņa valdības varētu turpināt darbu nākamajā Ministru kabinetā. „Tas jau, protams, būs nākamā sarunu jautājums un nākamā Ministru prezidenta nostādņu jautājums, bet no savas puses es šādu iespēju neizslēdzu. Šajā valdībā ir pietiekami daudz profesionālu un labi strādājošu mi-

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un Valsts prezidents Andris Bērziņš

nistru,” intervijā aģentūras BNS biznesa informācijas portālam *Baltic Business Service* sacīja Dombrovskis. Viņš neizskata scenāriju, ka šai valdībai nāksies strādāt līdz Saeimas vēlēšanām, jo neredz objektīvus iemeslus, kāpēc partijas nevarētu vienoties par jaunas valdības izveidi. Arī partijas saprot savu atbildību, jo pašreiz ir nepieciešama rīcībspējīga valdība un koalīcija ar Saeimas vairākuma atbalstu.

Valdis Dombrovskis ir vienīgais Ministru prezidents atjaunotās Latvijas pastāvēšanas laikā, kas amatā apstiprināts trīs reizes pēc kārtas. Pirmo reizi Ministru prezidenta amatā Dombrovskis tika apstiprināts 2009. gada 12. martā, otro reizi - 2010. gada 3. novembrī, trešo reizi - 2011. gada 25. novembrī.

Valsts prezidents Andris Bērziņš savukārt paziņojis, ka 4. decembrī sasauca Nacionālās drošības padomes sēdi, kurā lems par Zolitūdes traģēdiju. Prezidents aicina Latvijas iedzīvotājus skatīties uz priekšu nākotnē. Jaunas

valdības veidošanas laikā Bērziņš plāno tikties ar visiem Saeimā pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem. Pēc pirmā sarunu raunda Valsts prezidents informēs sabiedrību par saviem secinājumiem un turpmākās attīstības redzējumu.

Prezidenta ieskatā katram pašam, kas ir bijis iesaistīts visu to izšķirīgo lēmumu pieņemšanā, kuŗi varēja ietekmēt Zolitūdes notikumu gaitu, ir jāizvērtē gan sava politiskā, gan morālā atbildība un jāpieņem lēmums, kā rīkoties tālāk.

Bērziņa izvirzītais mērķis ir izveidot jaunu valdību vēl šajā gadā. ***

Atzinīgi vārdi Dombrovskim
Baltijas valstu līderi veltī atzinīgus vārdus Latvijas Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim (*Vienotība*), kas paziņojis par savu demisiju.

Igaunijas premjērministrs Andruss Ansips par Dombrovskas demisiju paudis nožēlu, norādot, ka Dombrovskis bijis spēcīgs valdības vadītājs. „Dom-

brovskis bija labs premjērministrs Latvijai, labs partneris Igaunijai. Viņš izveda Latviju no dziļas krīzes. Latvijas finanses tagad ir paraugs vairākumam Eiropas Savienības dalībvalstu. Latvija Dombrovskas laikā bija politiski ļoti stabila. Man ir žēl, ka labs partneris un labs draugs nolēmis atkāpties,” valdības preses konferencē sacīja Ansips.

„Neviens nevar ieskatīties cita cilvēka dvēselē, taču šādās traģēdijās, šķiet, ir dabiski, ka ikviens atbildīgs cilvēks analizē, vai ir darījis visu, lai novērstu nelaimes gadījumu,” sacīja Ansips. „Es cieņu Valža Dombrovskas lēmumu un ceru, ka Latvija drīz tiks pie jauna premjērministra.”

Arī Lietuvas premjērministrs Alģirds Butkevičs atzinis, ka nožēlo sava Latvijas kolēģas atkāpšanos. „Ļoti kompetents cilvēks - gan kā politiķis, gan kā premjērs. Ļoti sekmīgi tika galā ar ekonomisko krīzi, kas, var teikt, bija viena no dziļākajām Baltijas valstīs,” sacīja Butkevičs. Dombrovskas demisijas dēļ abu valstu kopīgie projekti necietīs, piebilda Butkevičs.

Par Dombrovski atzinīgi izteicies arī Eiropas Parlamenta Tautas partijas frakcijas priekšsēdis Žozefs Dauls. „Es vēlos apliecināt cieņu darbam, ko veicis Dombrovskis, kuŗš šajā amatā nostrādājis visilgāk atjaunotās Latvijas vēsturē. Viņa vizijai un apņēmībai īstenot svarīgas reformas, ko atbalstījuši drosmīgi Latvijas cilvēki, izdevās valsti izvest no visdziļākās ekonomiskās krīzes un veidot to par visstraujāk augošo ekonomiku Eiropas Savienībā šodien. Es vēlos turpināt sadarbību ar tik pieredzējušu cilvēku kā Dombrovskis un novēlu veiksmi viņa nākotnes projektos,” sacīja Dauls.

Sudraba veido
tautas kustību

(4. lpp.)

Latvijas
paviljonam
Venēcijā
simti tūkstošu
apmeklētāju

(4. lpp.)

Vajag tumsu
izkļiedēt

(5. lpp.)

Par politiku
bez emocijām

(7. lpp.)

Mundra bērības
apmīlošana

(8. lpp.)

Martins Dukurs
sāk
lieliski!

(12. lpp.)

Cienījamie *BL* lasītāji!

Mūsu avīzes pastāvēšanas nolūkā esam spiesti nedaudz - par 5% - palielināt *BL* abonementa maksu. Lūdzam Jūs būt saprotošiem un atsaucīgiem!

Maksa par *BL* abonementu no 2014. gada 1. janvāra

LIELBRITANIJĀ

6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro
12 mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro

ZVIEDRIJĀ

6 mēnešiem SEK 700 jeb 80 eiro
12 mēnešiem SEK 1300 jeb 149 eiro

VĀCIJĀ UN CITĀS EIROPAS VALSTĪS

6 mēnešiem 80 eiro
12 mēnešiem 149 eiro

LATVIJĀ

6 mēnešiem 28 eiro
12 mēnešiem 49 eiro

Maksājot par Latvijas abonementu - 49 eiro
Maksājot ar čeku - plūs 15 eiro bankas komisija

Ž. R. M.

Kā katru gadu, tā arī šogad 18. novembrī Daugavas Vanagu Fonda Koventrijas nodaļa Mūsmājās svinēja Latvijas valsts tapšanas 95. gadadienu, kaut gan šogad 18. novembris iekrita pirmdienā. Ārā bija tumša, drūma diena, tāpat kā pirms 95 gadiem, kad dzima Latvijas valsts...

Atceres dievkalpojumu iesāka ar mācītāja Viestura Vāveres svētvārdiem un Ināras Āboliņas mūziku, izlūdzoties Dieva svētību visiem, kam sirdī un prātā ir Latvijas valsts un tautas labklājība. Sprediķi bija pausti stāsts par senu teiku, ko sensenos laikos tauta reiz klausījies naktī pie ugunsкура, bet kas cauri paudzēm, tām izmirstot, ir zudusi. Kaut arī šodien cilvēki vēl pulcējas pie ugunsкура, neviens šo teiku par brīvību vairs nezina. Draudze vienotās Leonīda Breiķša "Lūgšanā" un svētbrīdi beidza,

visiem kopīgi nodziedot "Dievs, sargi mūsu Tēvu zemi".

Sarīkojuma laicīgā daļā svētku runu teica DVF Derbijas valdes priekšsēde Una Torstere, aplūkojot mūsu bijušā prezidenta Kārļa Ulmaņa dzīvi un darbu dzejnieka Edvarta Virzas un arī citu cilvēku skatījumā. Mēs varam saprast Edvarta Virzas aizrautību par Kārļa Ulmaņa stāju, nākotnes redzējumu un ista patriota mīlestību pret mūsu zemi un tautu. Savu darbu viņš darīja ar sirds kvēli, mīlēja visu latvisko, bet necieta mūsu ienaidniekus. Šī pārliecība arī deva viņam spēku uzņemties darbu, ko 1918. gada 18. novembrī viņam uzdeva Tautas Padome. Kārļa Ulmaņa rokās bija nodota izpostīta un sagrauta valsts bez naudas, bez ieročiem un bez maizes. Viņa paša vārdiem: "Es esmu strādnieks bez darbarikiem, ir vaja-

dzīgas šautenes bruņotiem spēkiem un vajadzīgi arkli, ar ko apstrādāt zemi. Divi ienaidnieki brūk iekšā mūsu zemē katrs no savas puses, un ir jāredz, kā uzvarēt vienu un aizkavēt nozbrukšanas otru. Tajā pašā laikā ir jārupējas par uzturu izsalkušiem, jo zemē vairs nekas nav palicis pēc piecu gadu kara briesmām, kas bijušas mūsu zemē. Kas attiecas uz mani pašu, mūsu tautas vecās paražas un dzīves kārtība man deva pavēni un sargāja mani no nepareizībām. Tās man deva iespēju vadīt taisnīgu valsti, kur nebija ne apspiesto, ne arī apspiedēju..."

Kārlis Ulmanis bija demokrātiski domājošs un atbalstīja demokrātisko iekārtu. Redzot, kurp tautas vēlēta Saeima ved valsti, strīdoties par personisku ietekmi un ieņemamām vietām, nevērojot, kas tajā pašā laikā no-

Valsts svētki Mūsmājās

tiel ar valsti, viņš 1934. gada 15. maijā, tolaik būdams Ministru prezidents, izdarīja apvērsumu, atlaida Saeimu un pārņēma valsts varu savās rokās, tā radot autoritāru pagaidu iekārtu valsti ar nodomu visā drīzumā pagriezt to atpakaļ pie demokrātijas principiem ar tautas vēlētiem deputātiem. Tas bija jādara, jo valsts politika, saimniecība un daļēji arī drošība bija apdraudēta.

Ulmaņa paša vārdiem: "Neaizmirsīsim, ka esam uzņēmušies pilnu atbildību par mūsu valsti ne tikai uz īsu laiku un mūs vādīs tikai mūsu pašu sirdsapziņa. Viena no vislielākām grūtībām būs mūsu pašu tautas dzišanās pēc izglītības. Mums radīsies izcili zinātnieki un spējīgi organizētāji, bet mums būs grūti viņus noturēt savā zemē. Kā tas jau pierādījās cara laikā, kad

Krievijā bija daudzi latvieši augstās vietās, tie vairs neatgriezās Latvijā, un mūsu pašu zemei viņu pietrūka. Latvieši ir maza tauta, viņi jāaudzina patriotiskā garā, ar dziļi izjustu tēvzemes mīlestību un cieņu pret savu dzimto zemi. Vienotībā arī mēs varam kļūt lieli un stipri, un mūsu valsts ir mums neatņemama, kamēr tainsība un likumi valdīs pasaulē, bet, ko mēs šajā valstī darām, tas atkarīgs no mums pašiem."

Vēsture vēl ilgi diskutēs un strīdēsies par Kārļa Ulmaņa nopelniem Latvijas un tautas labā... Runas nobeigumā klātesošie vienotās mūsu Tautas lūgšanā.

Aplausiem skanot, runātājam pasniedza ziedus, un visi vēl laicīgu pakavējās pie izpalīdzīgu roku sagādātiem cienastiem un tases kafijas.

Tu mūsu Latvija, Tu mūsu zeme

INESE ASERMANE,

Peterborough latviešu skoliņas "Pūcītes akadēmija" vadītāja

"Dievs, svētī Latviju, ak, svētī jel to..." - ar Latvijas himnu iesākās Latvijas proklamēšanas 95. gadadienas svinības Peterborough. Kā ik gadu, Peterborough latvieši šajos svētkos sanāk kopā daudzina savu valsti. Šie ir svētki Latvijai un latviešiem, tāpēc bija ļoti patīkami, redzot, ka latvieši, kas nāca uz svinībām, bija īpaši saposušies. Dāmām bija skaistas kleitas, frizūras, augstpapēžu kurpes. Kungiem - uzvalki, balti kreklī, spoži nospodrinātas kurpes. Pie krūtīm visiem vizēja sarkanbaltsarkana lentīte. Mūsu bērni bija visvairāk saviļņoti, jo viņiem tika gods ienest Latvijas karogu.

Peterborough latviešu biedrības vadītāja Iveta Sūna sanākušos sveica svētkos ar uzmundrinošu uzrunu. Daudz ko nezināmu mums atklāja Peterborough latviešu skoliņas skolotāja Mārīte Senkova, daloties vēsturiskos notikumos - kā radies Latvijas Valsts karogs.

Svētki ir svētki, svētkos mēs dziedam un dejojām. Darbu ir uzsākusi Peterborough deju kopa pieaugušajiem Guntas Vasiļjevas vadībā. Svētku dienā kopa sniedza savu pirmo koncertu. Publīka aplaudēja aiz sajūsmas un gaviļēja, jo deju vienmēr svētkos ienes īpašu gaisotni. Bija arī mazo bērnu tautasdeju priekšnesums, dziesmas, kā arī jauniešu un bērnu deju šovs. Lielāko daļu priekšnesumu bija gatavojuši bērni un skolotāji no latviešu skoliņas „Pūcītes akadēmija”.

Mēs dzīvojam internacionālā vidē, kurā saskaramies ar vairākām tautībām, dzirdam dažādas valodas, dažas pazīstamas, dažas nepazīstamas. Bet tas neliedz mums veidot draudzīgas savstarpējas attiecības. Mūs apsveikt bija ieradies mūsu kaimiņvalsts Lietuvas pārstāvis un dāvāja mums dziesmu lietuviešu valodā. Publīku īpaši iekustināja un ar savu priekšnesumu iepriecināja mūsu draugi no Afrikāņu biedrības. Viņi ieskandināja telpas ar buncu rīboņu.

Dejo bērni no Peterborough latviešu skoliņas "Pūcītes akadēmija"

Peterborough pieaugušo deju kopa, dzied Lana

Lustīgajam koncertam sekoja balle, kurā varēja izdejoties gan skatītāji, gan koncerta dalībnieki. Pēc tam bija rotaļas, iepazīšanās un fotografēšanās.

Paldies visiem, kas veltīja laiku un darbu šiem svētkiem, jo tas mums visiem ir liels notikums, kas sniedz iespēju izrauties no ikdienas rutīnas, saposties, satikt citus latviešus, atcerēties latviešu dejas un kopā uzdziedāt latviešu dziesmas.

Ar 18. novembra svētkiem beidzās labdarības akcija Shoebox, kurās ietvarā Anglijā dzīvojošie latvieši vāca dāvanīgas maznodrošinātām Latvijas daudzbēr-

nu ģimenēm. Paldies ikkatram, kas piedalījās šai akcijā un to atbalstīja. Svētku sajūta rodas, ne tikai saņemot dāvanas, bet arī tās pasniedzot. Dāvanīgas drīz aizceļos uz Latviju pie ģimenēm. Šo akciju organizatori un koordinatori Anglijā ir Anglo Baltic News.

Nosvinēti skaisti, mierīgi un mīlestības pilni svētki. Lai jums un mums vienmēr blakus ir kāds, ar ko varētu dalīties domās, priekos un bēdās. Novēlu visiem šajā steidzīgajā laikā atrast laiku sev, padomāt par savām dzīves vērtībām, par savu Dzimteni - Latviju.

Uldis Grasis

Rīgā 18. novembra vakarā un 21. novembrī

Novembra dzestrumā

Nopilējusi lietus pile,
Pirms krita,
Lūdza dienā, naktī:
Ļauj krist man zaļā zaļē,
Nekad vairs nekrist tundras tālē.
Kaut pūš jau gada laika vēji
Un lapas nokritušas,
Tās apklāj mūsu brāļus kapos...
Ļauj krist man pāri tām.
Nu lietus pilē saredzēji -
Cik svētīgi ir brīvi krist!
Cik spīrgstoša
Ir tava veldze
Un mūsu sirdīs ieplūst dzidri tā,
Kā asara, kas krit
Dedzinātā traukā dzesinot.
Kā puķe ceļmalā
Nu, atdzērusies sērās, priekos,
Aug neskarta un brīvi -
Līdz brīvs cilvēks,
Vedot smilšu kravu naktī,
Aizbēra to ar biklu kaudzi,
Un puķe ceļmalā
Noskuma bezelpas telpā.
Bet brīvības vēji aizpūta smiltis,
Saslējās puķe un atauga -
Novembra brīnumā.
Astoņpadsmit piles
Iekrita atkal māla traukā,
Kurā atspīrga
Brīvības baltākā
Tumšsārtākā roze, ne sarkanā.

Nopilējusi lietus pile
No jumta veikalā sauca:
„Jumts ir par trauslu,
Jo kritu es lejā!”
Kāds uzmina tai virsū pēdējo reizi
Un neiznesa tās rudens
Nāvīgo miklumu it nekur vairs.
Vērmeļu rūgtumā
Aizpilēs rudens pile,
Par brāļiem kapos
Vēl miklāka, par asaru,
Kas rit par tiem -
Kas no mums Aizgājuši.

Atklāta vēstule Saeimai un valdībai

PBLA valdes priekšsēdis Jānis Kukainis nosūtījis atklātu vēstuli Saeimas priekšsēdei Solvitai Ābolīnai, Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, Izglītības un zinātnes ministram Vjačeslavam Dombrovskim, Saeimas Sabiedrības saliedētības komisijas priekšsēdim Ilmāram Latkovskim, Latviešu valodas aģentūras direktoram Jānim Valdmanim. Vēstulē teikts, ka „strādājot kopā ar Latviešu valodas aģentūru un tās priekšgājējiem kopš 2002. gada, PBLA un citas diasporas organizācijas ir attīstījušas labu sadarbības sistēmu, kas sekmīgi darbojusies visus šos gadus. 2013. gadā Latvijas valsts budžetā ar Latviešu valodas aģentūras starpniecību diasporas izglītības vajadzī-

Jānis Kukainis

bām tika piešķirti 149 227 lati, kas šogad nosedza mūsu neatliekamās vajadzības izglītības jomā, bet 2014. gada budžetā šī summa izglītības atbalstam diasporā ir samazināta uz 117 411 latiem, lai gan PBLA par papildu 63 tūkstošu latu patiesu nepieciešamību

laikus un atkārtoti pirms valsts budžeta izskatīšanas informēja Izglītības un zinātnes ministriju, Latviešu valodas aģentūru un Saeimas deputātus.

Labs piemērs sekmīgai diasporas latviskās izglītības sistēmai ir aizvadītajā vasarā Rīgā notikušais pirmais Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums. Vairākums latviešu, kas šajā konferencē piedalījās un to rīkoja, ir trimdas sabiedrības sešdesmit gadus sekmīgi uzturēto svētdienas skolu un vasaras nometņu absolventi un šīs izglītības sistēmas rezultāts. Viņi ir neatsverams atbalsts mūsu valsts nākotnei šeit un ārzemēs. Patlaban cenšamies šo atbalstu turpināt (...) Daudzo paaudžu nomaīņa „vecajā” trim-

das sabiedrībā un no Latvijas pēdējos divdesmit gados aizbraukušo iedzīvotāju nespēja ātri integrēties vietējā latviešu sabiedrībā, kā arī ekonomiska rakstura šķēršļi diemžēl atstāj ievērojamu ietekmi uz latviešu valodas apguves kvalitāti un latviskuma vērtību ieaudzinašanas iespējām jaunajās paaudzēs ārpus Latvijas. Financējums nepieciešams pašiem svarīgākajiem un sevi pierādījušiem pasākumiem, nodrošinot daudzām latviešu ģimenēm to ārkārtīgi nepieciešamo un būtisko sajūtu, ka viņu valstspiederības un latviskuma centienus atbalsta gan Latvijas valsts, gan ārvalstīs dzīvojošo latviešu organizācijas.

Pēdējos gados Latvijas valsts

izstrādājusi gan Nacionālās attīstības plānu, gan tikušas pieņemtas pamatnostādnes diasporas jautājumos. Tāpēc jo neizprotamāka ir nespēja mūsu valsts budžetā atrast vitāli un minimāli nepieciešamos līdzekļus diasporas izglītības neatliekamajām vajadzībām, samazinot diasporas izglītībai piešķirto līdzekļu apjomu. Tas liecina par stratēģiskās domāšanas deficītu. Diemžēl ārvalstīs dzīvojošo latviešu acīs šīs mūsu valsts solis izskatās pēc nevēlīgas, nenopietnas un ilgtermiņā darboties nespējīgas politikas attiecībā pret svarīgāko potenciālās reemigrācijas sastāvdaļu – latviešu bērniem ārvalstīs un viņu latvietības un valstspiederības saiknes uzturēšanu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Prezidents uzrunājis Piebalgu

Valsts prezidents Andris Bērziņš par potenciālo Ministru prezidentu uzrunājis Eiropas Savienības (ES) komisāru Andri Piebalgu (*attēlā*).

Prezidenta preses sekretāre Līga Krapāne aģentūrai LETA pastāstīja, ka prezidents ir telefoniski sazinājies ar Piebalgu, taču detalizētākas informācijas nebūšot, iekams nebūs beidzies pirmais raunds ar partijām par jaunās valdības veidošanu. Arī *Vienotība* vēlas, lai par valdības vadītāju piekristu kļūt ES komisārs Andris Piebalgs. Tāpat vairāki Saeimā pārstāvēto politisko spēku pārstāvji neoficiāli pauduši, ka Piebalgu uzskata par labu un cienījamu kandidāturu. Netiekot gan izslēgta iespēja, ka ES komisāra kļūšanai par Ministru prezidentu varētu parādīties negaidīti šķēršļi. Oficiāli gan partijas Saeimas frakcija par šo jautājumu nav lēmusi, arī ar pašu Piebalgu vēl politiski nebija sazinājušies.

***

Piebalgs negrib kļūt par Ministru prezidentu

Eiropas Savienības (ES) komisāra Andri Piebalga izredzes gūt panākumus, uzņemoties Ministru prezidenta amata pienākumus, pēc viņa paša domām, ir miglā tītas, tāpēc spert šādu soli būtu neprāts. Tā Piebalgs izteicās Latvijas Televīzijas raidījumā *Rīta panorāma*.

“Skaidrs, ka es neesmu [premjeram amata] kandidāts un nebūšu kandidāts visā šajā procesā. Prezidents mani neuzrunāja, viņš tikai zondēja manas intereses, galu galā balso jau partijas. (...) Tā kā mēs pazīstam viens otru personiski, viņš piezvanīja, domājot, vai var rēķināties ar šādu varbūtību,” skaidroja Piebalgs, uzsverot, ka saruna bijusi neoficiāla.

Piebalgs patlaban nedarbojas Latvijas politikā, turklāt viņam neesot tautas vēlēta mandāta, kam tomēr esot nozīme Ministru pre-

zidenta amatā. “Tāpēc jau iet uz vēlēšanām, lai dabūtu tautas vēlēto mandātu,” sacīja Piebalgs. Zolitūdes traģēdija ir nopietni satricinājusi Latviju, tomēr spēkā esošais normatīvais rēgulējums esot pietiekams, lai situāciju sakārtotu, par galveno prioritāti izvirzot operatīvu palīdzības sniegšanu traģēdijā cietušajiem. Jautāts, vai noraidoši izturas pret kļūšanu par Ministru prezidentu arī pēc eiropas komisāra amata pilnvaru termiņa beigām, Piebalgs atbildēja, ka to viņam šodien esot grūti paredzēt, taču šādu iespēju viņš neizslēdz. Nākotnē viņš noteikti iesaistītos Latvijas politikā, bet savu partiju neveidošot.

***

Jaunā koalīcija: partneri piekrit iecerei aicināt ZZS

Par demisiju paziņojušā Ministru prezidenta Valža Dombrovska (*Vienotība*) partija *Vienotība* jau pirms sarunām ar Valsts prezidentu paudusi gatavību uzņemties atbildību par Ministru prezidentu arī jaunajā valdībā. Tam piekrit gan tagadējās koalīcijas partneri, gan *Zaļo* un Zemnieku savienība (ZZS), kuŗas piesaistīšanai pašreizējā koalīcija konceptuāli piekrit. *Vienotības* vadība jau pagājušajā nedēļā norādīja, ka koalīcija būtu jāpapildina ar *Zaļo* un Zemnieku savienību.

Zaļo un Zemnieku savienība uz valdes sēdi pulcējās jau 2. decembrī. Frakcijas vadītāja Augusta Brigmanā teiktais ļauj prognozēt, ka *Vienotības* aicinājumu *zaļzemnieki* pieņems.

***

Vienotībai trīs Ministru prezidenta amata kandidāti

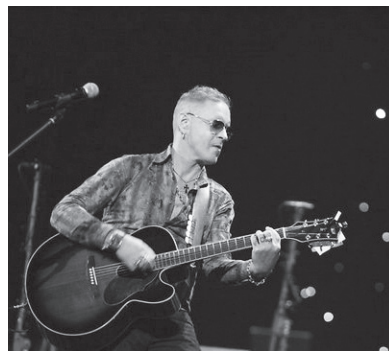
Partija *Vienotība* apzinājusi trīs Ministru prezidenta amata kandidātus. Partijas valde 2. decembra vakarā nolēmusi Ministru prezidenta amatam ieteikt trīs kandidātus – aizsardzības ministru Arti Pabriku (*Vienotība*), Eiropas Parlamenta deputātu Krišjāni Kariņu un Ministru prezidenta padomnieku, bijušo kultūras ministru Intu Dālderu.

Vienotības lidere Solvita Ābolīņa pēc valdes sēdes sacīja, ka visiem kandidātiem ir ļoti liela pieredze, jo viņi visi trīs strādājuši valdībā.

***

Labdarības koncerts

Pieminot bojāgājušos un cietušos, 29. novembrī *Arēnā Rīga* notika labdarības koncerts „Cerību un spēku meklējot” Zolitūdes lielveikala *Maxima* upurū piemiņai. Visi koncerta ienākumi, tostarp līdzekļi, kas iegūti par koncerta biļetēm, tiek ziedoti 21. novembra traģēdijā cietušajiem. Atklājot labdarības sarīkojumu, *Ziedot.lv* vadītāja Rūta Dimanta sacīja: “Pār mūsu mīlo zemīti ir pārvēlusies melna migla, un šī migla ir aiznesusi 54 cilvēku dzīvības. Tā ir sakropļojusi daudzu cilvēku likteņus, un tas mūs sāpina. Mēs esam ievainoti gandrīz katrs, taču mums ir jārod spēks un cerība.”

Ainars Virga

Uz koncertu bija ieradusies gan jaunieši, gan gados vecāki ļaudis, gan arī ģimenes ar bērniem un dažas valsts amatpersonas. Sarīkojums uz vienas skatuves pulcēja daždažādu žanru mūziķus – Artūru Šingereju jeb Donu, grupu *Dzelzs vilks*, Olgu Rajecku, Igo, *Instrumentus*, Intaru Busuli, Aiju Andrejevu un daudzus citus.

***

Atlaists *Maxima Latvija* vadītājs

Preses konferencē kompanijas *Maxima Latvija* vadītājam Gintaram Jasinskim jautāja, vai Ministru prezidenta Valža Dombrovska (*Vienotība*) paraugam, uzņemo-

ties atbildību par Zolitūdes traģēdiju, nebūtu jāseko arī kādam no veikala vadības, Jasinskis ciniski paziņoja, ka atkāpjas tie, kas jūtas vainīgi. Šāda replika izraisīja lielu sašutumu sabiedrībā. Arlietu ministrs Edgars Rinkēvičs atzina, ka Jasinska izteikumi, atsakoties uzņemt jebkādu atbildību par traģēdiju Zolitūdē, ir šokējoši un augstprātīgi. “Tas ir nepieņemami. Kungi laikam ir aizmirsuši, ka šāda rīcība nāk par sliktu pašam uzņēmumam un tā darbībai,” sacīja Rinkēvičs.

Jasinska izteikumi nepalika bez sekām. Ar akcionāru lēmumu par nepieņemami paustu viedokli šajā Latvijas tautai sāpīgajā un sarežģītajā laikā Jasinskis atbrīvots no *Maxima Latvija* valdes priekšsēža amata.

***

Traģēdiju Zolitūdē varēja izraisīt tikai ļoti rupjas kļūdas projektā

Latvijā bija ieradies Somijas kompanijas *Rak Tek Solutions* galvenais inženieris Tomass Kaljass (*attēlā*). Viņš pētīja Zolitūdes traģēdijas cēloņus un nonāca pie skarba secinājuma, ka lielveikala jumta iebrukšanu varējušas izraisīt tikai ļoti rupjas kļūdas projektēšanā.

Kaljasa ieskatā projektā iesaistītajiem būvinženieriem nav ne jausmas, kā projektēt šādas konstrukcijas. Viņiem vajadzēja prasīt palīdzību projekta izstrādē. Projektā nav ņemta vērā divu tonnu papildu noslodze uz kvadrātmētru. Inženieris demonstrēja skrūvi no Zolitūdes lielveikala ar norautu uzgriezni. Kaljass kritizēja arī projekta dizainu, kas esot neloģisks un izšķērdīgs un radīts, tikai lai izskatītos labi.

***

Traģēdijā cietušo prasību apjoms var sasniegt miljardu latu

Rīgas apgabaltiesā pret tirgotāju SIA *Maxima Latvija*, būvuzņēmumu *Ree-Re*, sagruvušās ēkas īpašnieku SIA *Tineo*, ēkas attīstītāju SIA *Homburg Zolitūde* un Rīgas domi iesniegta Zolitūdes traģēdijā cietušo prasība par 100 miljonu latu piedziņu. Zvērināti advokāti Aldis Gobzems un Aldis Alliks pastāstīja, ka Rīgas apgabaltiesā tiks iesniegts arī pieteikums par šīs prasības nodrošināšanu – kustamas un nekustamas mantas apķīlāšanu, bet šis pieteikums nebūs vērstas pret Rīgas domi. Iesniegti arī dokumenti Ģenerālprokurātūrā. Par šo prasību valsts nodeva cietušajiem nebūs jāmaksā, bet par konkrētas summas piedziņu no katra atbildētāja lems tiesa. Šī nebūs vienīgā prasība, kas tiks celta tiesā, un kopējais prasību apjoms varētu pārsniegt pat miljardu latu.

***

Zolitūdes traģēdijas izmeklēšanu rosina pabeigt līdz Lieldienām

Zolitūdes traģēdijas izmeklēšanas rezultātam jābūt skaidram laikā no Ziemsvētkiem līdz Lieldienām, intervijā Latvijas Radio programmā *Labrīt* sacīja sabiedriskās organizācijas *Delna* vadītājs Gundars Jankovs. „Nevār pieļaut, ka izmeklēšana ieilgst,” uzsvēra Jankovs, norādot, ka sabiedrība šoreiz prasa ātru iznākumu. Izmeklēšanā līdzdarboties varētu Sabiedriskā izmeklēšanas komisija. Jankovs norādīja, ka patlaban nav skaidrs, kuŗš uzņemtos darboties Sabiedriskajā izmeklēšanas komisijā, kuŗā strādātu pieci cilvēki, un to vadīt. Kad jautājums par komisijas vadību bija izskanējis timeklī, cilvēki minējuši pensionētās tiesneses Ināras Šteineres, uzņēmējas Baibas Rubesas un bijušās Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas vārdus. Par komisijas galvenajiem uzdevumiem Jankovs nosauca divus: pirmkārt, sabiedrības iespējas ātrāk un efektīvāk uzzināt jaunumus izmeklēšanā, kā arī izmeklētāju darba izskaidrošana un dažādu komisiju darba pārraudzīšana.

(Turpinājums 4. lpp.)

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Latvijas Republikas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis, atkāpjoties no amata sakarā ar Zolitūdes traģēdiju, - būdams godīgs un patiess valstsvīrs, ir uzņēmies politisko atbildību par notikušo, un uzdrošinos par Valdi Dombrovski teikt: gods, kam gods pienākas.

Viņš bija nosvērtākais, pieredzes bagātākais un noturīgākais no visiem atjaunotās Latvijas 11 premjēriem. Viņa prasīgajā vadībā tika pārvarēta t.s. dižķibe. Un Latvijai noteikti nāktu par labu, ja jauno koalīcijas valdību varētu vadīt atkal šis godavīrs. Jo pretīgāk tagad dzirdēt no Rīgas lielvecākā Nila Ušakova dzēlīgas piezīmes par Dombrovski, vērojot, ka šis Sa-

skanašas centra līderis savu atbildību neapzinās un ir pielipis pie galvaspilsētas birģermeistara krēsla.

Uz šo trauksmaino dienu fona nobāl viss pārējais, tomēr jākonstatē, ka šajā pasaules reģionā turpinās kauja par vēsturi.

2012. gada 12. maijā par Krievijas Federācijas kultūras ministru tika iecelts Vladimirs Medinskis, kas jau gadiem ilgi specializējies "neķītru mītu atmaskošānā". Nu iznācis kārtējais, trešais sējums no Medinska kārtējās serijas.

Medinskis, kam tagad uzticēta gādība par kultūras dzīvi Krievijas Federācijā, savā jaunajā grāmatā par "neķītru mītu" dēvē, piemēram, atzinumu, ka Molotova-Ribentropa paktam bijis

noziedzīgs raksturs. Viņš "pilnīgi izprot" Staļina rīcību, kad tas organizēja padomju kaņaspēka uzbrukumu Somijai 1939. gada 30. novembrī.

Aprakstot situāciju Baltijas valstīs pirms 1940. gada jūnija, Medinskis murgu, rakstot, ka katrā no Baltijas valstīm "darbojās populāras (!) kompartijas, iznāca daudzas revolucionāras avīzes". Aci nepamirkšķinot, viņš atreferē, ka "1940. gada 14. jūlija vēlēšanās Igaunijā (..) par "Darba tautas savienības" kandidātiem nobalsoja 548 631 cilvēks jeb 92,8 % no balsotājiem. (..) Baltijas valstu armijas vienkārši iekļāvās Sarkanarmijā (..) Fotografijas rāda, ka tūkstošiem cilvēku Rīgas, Tallinas, Viļņas ielās sveic sarkanar-

Vajag tumsu izkliedēt

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

miešus ar sālsmaizi," un tā tālāk.

Medinskis raksta, ka nacistiskās okupācijas laikā "ne mazāk kā 70 000 igauņu bēga no savas zemes". Kāpēc bēga, no kā bēga, uz kuriem bēga? Medinskis klusē...

Mēs brīnāmies par "lielā austrumu kaimiņa" valdības ministra vēstures izpratni, bet ko lai saka par skandalu, kas izcēlās ne tikai Maskavas, bet arī Rīgas krievvalodīgo un diemžēl arī zināmās latviešu aprindās sakarā ar lāpu gājieni, ko Nacionālā apvienība sarīkoja 18. novembrī, svinot Latvijas Republikas 95. gadskārtu. Latvijas nelabvēļiem atkal rādījās "fašisma" rēgs - vienīgi tāpēc, ka 1933. gada 30. janvārī, kad Hitleris kļuva par Vācijas kancleru, viņa piekritēji Berlīnē

sarīkoja lāpu gājieni.

Mums te, Izraēlā, šogad 27. novembrī sākušies "gaismas svētki" - Hanuka, kad mana tauta atceras savus senčus - Makabejus, kuŗi 167. gadā pirms m. ē. sacēlās pret Seleukīdu imperiju - Jūdejas apspiedējiem. Un ik gadu šo svētku laikā mūsu mikrorajonā, Telavivas dienvidos, tiek sarīkots brīnišķīgs lāpu gājieni, kuŗā piedalās pusaudži un bērni, liksmojot un dziedot: "Nācām tumsu izkliedēt!"

Gribētos, lai Latvijas jaunā valdība, kad tā tiks izveidota, ņemtos tumsu izkliedēt, neļaujot uzbāzties Latvijas apmelotājiem, provokatoriem un prokremliskajiem nelabvēļiem.

KĀRLIS STREIPS

Par politisko atbildību un tās trūkumu

Kaut kad paredzamā nākotnē Latvijas Republikai būs jauna valdība, pēc kārtas jau astoņpadsmitā kopš valsts neatkarības atjaunošanas pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā. Tātad valdība mums ir mainījusies caurmērā reizi 1,35 gados. Pat Itālijā, kas it kā ir pazīstama ar valdības maiņām apmēram tikpat bieži, cik cilvēks maina zeķes, minētajā laikā posmā ir bijušas tikai 15 valdības.

Jauna valdība Latvijā ir nepieciešama tāpēc, ka Ministru prezidents Valdis Dombrovskis nolēmis demisionēt, tādējādi uzņemoties politisku atbildību par sabrukušo *Maxima* veikalu, par kuŗu *Laikā* un *Brīvajā Latvijā* jau ir rakstijusi kolēģe Sallija Benfelde. Valdības vadītājs par demisiju paziņoja pēc iepriekš neizziņotās tikšanās ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu, kad abi valstsvīri runāja par traģēdiju, kuŗā dzīvību zaudēja 54 cilvēki, tostarp vairāki ugunsdzēsēji. Pēc tam dažās politiskās aprindās ļaudis melsa, ka Valsts prezidents ir piespiedis vai pierunājis Ministru prezidentu atteikties no amata. Valdības galva pats to noliedza, lēmumu viņš pieņēmis pats pēc sarežģītām pārdomām. Taču tas vairs nav svarīgi. Šā vai tā notikušais ir noticis.

Valsts prezidents pagaidām vēl nav sācis konsultācijas ar Saeimā pārstāvētajām partijām par jaunas valdības veidošanu, jo pagājušā nedēļa pēc *Maxima* katastrofas Latvijā bija sēru nedēļa. Brīdī, kad šis laikraksta numurs būs nonācis lasītāja rokās, konsultācijas būs notikušas, un ir iespējams, ka A. Bērziņš jau būs nosaucis kandidātu Ministru prezidenta amatam, taču patlaban varu tikai minēt, kādi būs sarunu rezultāti.

Ļoti iespējams, ka nākamais Ministru prezidents, tāpat kā

pašreizējais (V. Dombrovskis un viņa kabinets paliks amatā līdz brīdim, kad Saeima būs apstiprinājusi jaunu Ministru kabineta sastāvu), nāks no *Vienotības*. Politikas aizkulisēs runā, ka kandidāts varētu būt no *Zaļo* un zemniekusavienības (ZZS), iespējams, Uldis Augulis, bet *zaļo zemnieku* pārstāvji domā, ka labāk būtu Ministru kabineta vadību uzticēt tai pašai *Vienotībai*, lai tā varētu turpināt dažādu reformu ieviešanu, jo tās patlaban vēl tiek apspriestas. Samērā maz ticams, ka Valsts prezidents izvēlēties kādu no Reformu partijas (RP), jo tai popularitātes reitings patlaban ir gaužām zems, tāpat diez vai tiks izraudzīta Nacionālā apvienība (NA), jo šis politiskais spēks visvairāk ir izcēlies ar neprognozējamību. Pilnīgi izslēgta ir iespēja, ka A. Bērziņš valdības grožus atdos *Saskaņas centra* (SC) rokās, jo partijas izteikti Maskavas virzienā vērstā politika to tomēr padara par visnotaļ netikamu politisku spēku.

Arī tad, ja Ministru kabineta veidošanu Valsts prezidents uzticēs *Vienotībai*, valdošā koalīcija, visticamāk, būs cita, jo pašreizējai koalīcijai Saeimā ir tikai 49 balsis un tā ir nodrošinājusi atbalstu dažādiem likumprojektiem, lielākoties ar frakcijām nepiederošu deputātu balsīm. Jaunās valdības veidotājs bez RP nevarēs iztikt, jo *Vienotībai*, NA un ZZS kopā ir tikai 45 deputāti. Savukārt bez allaž dumpīgās NA atkal sanāktu tikai 49 deputāti. Līdz ar to ir ļoti iespējams, ka nākamajā valdībā būs visas četras nosacīti „latviskās” partijas, *Saskaņas centru*, kā vienmēr, atstājot opozīciju.

Gaidāmais process noteikti nozīmēs pārbīdīšanos ministru portfeļu skaita ziņā. Reformu partijai aizejošajā valdībā ir pieci ministri, bet Nacionālajai

apvienībai tikai divi vai īsteni tikai viens, jo, no tieslietu ministra Jāņa Bordāna NA ir atteikusies. Jaunajā valdībā, ja tajā piedalītos minētie četri politiskie spēki, Reformu partijai (un droši vien arī *Vienotībai*) būtu mazāks portfeļu skaits, lai *zaļajiem zemniekiem* nodrošinātu attiecīgu klātieni Ministru kabinetā.

Valdībā ir vairāki ministri, par kuŗu darbību nekādu īpašu šaubu nav bijis. Artis Pabriks (*Vienotība*) bijis veiksmīgs aizsardzības, Edgars Rinkēvičs (RP) - ārlietu un Laimdota Straujuma (bezpartejiska) - zemkopības ministre. Dace Melbārde (NA) kultūras ministres amatā vēl nav pat degunu apsildījusi, jo viņa Ministru kabinetam pievienojās tikai šā gada 31. oktobrī. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs (RP) no valdības ir aizgājis. Finanču ministrs Andris Vilks ir pavēstījis, ka pēc nākamajām Saeimas vēlēšanām nākamā gada oktobrī viņš attiecīgajā amatā nepalik. Nākamajā valdībā būs katrā ziņā jauni ministri, lai gan ietekmīgākajā britu žurnālā *The Economist* šonedēļ rakstīts, ka „visticamāk, tur būs tās pašas vecās sejas”.

Latvijā daži gudrinieki domā, ka loģiskākais variants būtu nevis tagad mēģināt jaunas valdības sastikēšanu, bet gan Valsts prezidentam Saeimu atlaist, lai rīkotu jaunas ārkārtas vēlēšanas. Tas ir maz ticams, jo, pirmkārt, istu motivāciju tādām lēmumiem būtu grūti atrast un, otrkārt, diez vai patlaban ir īstais brīdis, kad valsti ieviest nepārprotamu politisku chaosu, kāds rastos, ja partijām pēkšņi nāktos domāt nevis par valsti, bet gan par vēlēšanām. Tiesa, arī nākamās kārtējās vēlēšanas nozīmē, ka gaidāmajos mēnešos politiskie spēki

vilks deķi katrs savā virzienā, lai izpatiktu vēletājiem, tomēr diez vai būtu prāta darbs rīkot ārkārtas vēlēšanas tieši laikā, kad valstī mainīsies valūta un jaunais valsts budžets būs jāievieš dzīvē.

Valdis Dombrovskis ir skaidri pateicis, ka ceturto reizi viņš valdības vadītāja amatu nevēlas uzņemties, tāpēc Valsts prezidents var viņu izslēgt no apsvežamo kandidātu saraksta. V. Dombrovskis būtībā var lepoties par to, ko ir paveicis kopš 2009. gada marta, kad kļuva par valdības vadītāju. Valsts veiksmīgi ir izvesta no krīzes, lai arī ne visi Latvijas iedzīvotāji to jūt. Eiro ieviešana ir droša - arī tāpēc, ka valsts ir labi pārvaldīta atbilstoši tā dēvētajiem Māstrichtas kritērijiem. Visā pasaulē V. Dombrovskis ir pazīstams kā krīzes pārvarētājs. Tādējādi puslīdz droši var teikt, ka diez vai viņš gribētu atkal vadīt kildīgu valdību, it īpaši priekšvēlēšanu gaidās. V. Dombrovskim, visticamāk, spīd starptautiska karjera, viņš, ļoti iespējams, varētu kļūt par Latvijas Republikas nākamā pārstāvi Eiropas Komisijā, jo pašreizējais komisārs Andris Piebalgs (par kuŗu, starp citu, arī ir runāts kā par nākamā Latvijas Ministru prezidentu) ir jau atzinis, ka trešo termiņu amatā viņš nevēlas. Nav pat izslēgts, ka V. Dombrovskis varētu kļūt par EK vadītāju.

Šī komentāra virsrakstā minēta ne vien politiskā atbildība, bet arī tās trūkums. Runa ir par Rīgas pilsētas galvu Nilu Ušakovu, kas, pirmkārt, ir viens no tiem, kuŗi apgalvo, ka Valsts prezidents V. Dombrovski piespiedis atkāpties, un, otrkārt, ir ļoti konkrēti darījis zināmu, ka nekādu savu atbildību notikušajā nesaskata un tāpēc nekādā ziņā pats par demisiju nedomā.

Izdevumā *The Economist* tajā pašā rakstā par *Maxima* traģēdiju

bija arī teikts, ka atbilde uz jautājumu - kādi bijuši katastrofas cēloņi, - visticamāk, ir meklējama tieši pašvaldībā. Tur nu žurnālam ir absolūta taisnība. *Maxima* veikalu cēla uz pašvaldības, nevis valsts iestāžu izsniegtas būvatļaujas pamata. Pašvaldības, nevis valsts uzdevums bija visu procesu pārraudzīt. To saprot arī galvaspilsētas domes vadītājs, - dažas dienas pēc veikala sabrukšanas seši Rīgas domes būvvaldes darbinieki tika atstādināti no amata uz laiku, kamēr domes Audita komisija izmeklēs jautājumu: „Vai atstādinātie darbinieki ir izdarījuši visu, lai nepieļautu notikušo traģēdiju?” Savukārt būvvaldes vadītājs Ingus Virčavs, jautāts, vai arī viņam nebūtu jāaiziet no amata, žurnālistam atbildējis: „Atkāpšanās būtu vienkāršāka, ko varētu izdarīt, taču, lai nodrošinātu nepārtrauktu darbu būvvaldē, es esmu izlēmis neatkāpties.”

I. Virčavs ir ierēdnis, viņam būtu jāuzņemas vairāk personiska nekā politiska atbildība. Taču N. Ušakovs ir politiski (bez)atbildīgs. Viņa izpratnē notikušajā vainojama valsts, nevis pašvaldība, jo Rīgas būvvalde darbojusies atbilstoši valsts, nevis pašvaldības likumiem, lai gan attiecīgo būvatļauju izsniegusi pašvaldība. Nav pieņemams arī Ušakova arguments, ka pašvaldību vēlēšanās viņu atbalstījuši 58 procenti Rīgas iedzīvotāju, tāpēc viņam darbs ir jāturpina. Nedz viņš, nedz Valdis Dombrovskis nav stāvējuši klāt celtniecības procesā, lai pārliecinātos, ka ikviena skrūvīte ir ieskrūvēta pareizi. Tomēr Ministru prezidents nosprieda, ka viņam par notikušo ir jāuzņemas atbildība. Ļoti žēl, ka Rīgas pilsētas galva ir nolēmis šādu iespēju ignorēt.

Par politiku bez emocijām

Saruna ar sociologu - Latvijas Faktu vadītāju Aigaru Freimani

SALLIJA BENFELDE

Kā vērtējat Ministru prezidenta Valda Dombrovska demisiju, un kādi jūsuprāt ir tās iemesli?

A.F. Lēmums, manuprāt, ir vērtējams vairākos slāņos. Iedomājieties augstu amatpersonu, kas ir flegmatiska rakstura cilvēks (un Valdis Dombrovskis, nenoliedzami, tāds ir), un tas kritiskos brīžos nenoliedzami, viņam ir palīdzējis pieņemt smagus lēmumus, saglabāt stabilitāti un iet tālāk ar pārliecību, ka ir rīkojies pareizi. Salīdzinājumam atcerieties kaut vai valdības vadītāju Ivaru Godmani, kas bija gatavs pats veikt gandrīz visu ministru pienākumus vienlaikus, radot chaosu un zināmu nervozitāti. Dombrovska miers bija laba īpašība. Tomēr mēs visi esam tikai cilvēki, Zolitūdes traģēdija radīja emocijas, tas bija ļoti smagi. Bija redzams, ka daudziem cilvēkiem, kuriem nebija nekādas saistības ar būvniecību un bojā gājušajiem un ievainotajiem, emociju bija pārlietu daudz, jo tas bija kaut kas neiedomājams, nepieņemams, ārkārtējs.

Domāju, ka Valdim Dombrovskim spriedze un emocijas bija krājušās. Atcerieties kaut vai budžeta veidošanu un pieņemšanu, kas notika kopš vasaras beigām, kad sākās koalīcijas erozija un sabrukums, – jāteic, skarbs pasākums. Domāju, ka Ministru prezidentam bija ļoti smagi uzklaut pārmetumus par emociju trūkumu, runājot par Zolitūdes traģēdiju, jo viņš neraudāja, viņam netrīcēja balss, bet tas taču nenozīmē, ka viņam nav jūtu, viņš tikai ir citas struktūras cilvēks. Jā, mūsu valdības vadītājs nav Bils Klintonš, kas bija empātijas ģenijs, kas prata iejusties un atstāt spēcīgu iespaidu uz jebkuru auditoriju. Pārmetumus par iejutības trūkumu Valdis Dombrovskis uztvēra ļoti sāpīgi. Un tad bija vizīte pie Valsts prezidenta, uz kuŗu premjers gāja bez nodoma atkāpties (to, tagad skatoties video, var labi redzēt), bet pēc pusotras stundas viņš iznāca ar paziņojumu par atkāpšanos no amata. Tas noteikti nebija viegls lēmums, turklāt Dombrovskis nav cilvēks, kas pieņem spontānus lēmumus.

Cilvēciski es viņu saprotu, jo tā visa būtu par daudz gandrīz jebkuŗam cilvēkam; ir jābūt absolūtam supercīņīķim vai pašatsvešinātam cilvēkam, lai notikušo varētu uztvert mierīgi. No otras puses, daudzslāņaino krīzes „pīrāgu”, kur ir *Liepājas Metallurģs*, topošās problēmas ar neatrastajiem investoriem *airBaltic*, gaidāmais iedomātais vai reālais šoks saistībā ar pāreju uz eiro, gaidāmā Eiropas fondu naudas dalīšana, dažādas citas mazās krīzes valdības vadītājs uzkrāvis uz saviem pleciem, pašā augšā uzveļot vēl šo pēdējo krīzi, paziņojot par demisiju, kas izraisīja tūlītēju reakciju. Es neticu nekādām televīziju aptaujām, izņemot gadījumu, kad rezultāti ir totāli. Tas nozīmē, ka viens procents balso tā, bet 99 procenti balso citādi. Aptaujās visos TV kanālos uz jautājumu, vai premjers demis-

ionējot ir rīkojies pareizi, 1 - 5 procenti atbildēja ar „jā”, bet aptuveni 95 procenti sacīja, ka demisija nav bijusi pareiza rīcība. Tā ir sabiedrības reakcija, kas liecina, ka mēs baidāmies zaudēt stabilitāti, mēs baidāmies zaudēt prognozējamību. Tā ir ēnas puse Dombrovska demisijai, ko emocionāli var saprast.

Skaidrojumi, kāpēc Ministru prezidents demisionējis, ir dažādi, bet atbildi uz jautājumu „kāpēc?” tie, manuprāt, tomēr nesniedz.

Jau ir sākušās demisijas interpretācijas, kas ir un būs cita par citu ciniskākas. Viena no tām - Valdis Dombrovskis ir ieguvējs jebkuŗā gadījumā. Viņš ir uzņēmies politisko atbildību, ir rādījis paraugu citiem politiķiem, ir atbrīvojis sevi no zināmas nastas, no mūžīgā grāmatveža tēla, kas visu rēķina makroekonomiski, bet neiedziļinās lielajās sāpēs daudzu cilvēku dzīvē, - tā zināmā mērā bija viņa priekšrocība, jo viņš neieslīga emocijās. Tagad Dombrovskis ir ja ne varonis, tad cilvēks, kuŗu nevar vērtēt ar minusa zīmi.

Pēdējais baumu vilnis vēstī, ka demisija ir solis, kas ļaus viņam atrast savu vietu kādā no Eiropas birokratiskajām struktūrām. Šo nostāju, manuprāt, negribot pastiprina arī Sandra Kalniete, kas jau ir izteikusies, ka ideāls premjermīnistrs būtu pašreizējais eirokomisārs Andris Piebalgs. Jūtu, ka nervozitāte, kas ir parādījusies arī *Vienotībā*, lai gan viņi ir gatavi nosaukt arī citus premjēra kandidātus, ne vien atkal Dombrovski, liecina, ka demisija visiem ir bijis pārsteigums. Kā jau teicu, Dombrovskis nav tas cilvēks, kas lēmumus pieņem spontāni, bet acīmredzot Zolitūde bija pēdējais piliens jau tā pilnajā kausā.

Tomēr daudzu ieskatā pēdējais piliens bijusi Ministru prezidenta saruna ar Valsts prezidentu. Ko Andris Bērziņš varēja tādu pateikt, lai Valdis Dombrovskis pieņemtu lēmumu demisionēt pēc pusstundas sarunas, kas notika divatā, bez palīgu un padomdevēju klātienēs? Iespējamie pārmetumi, ko valdības vadītājam būtu varējis izteikt prezidents, ir visiem zināmi, tas nav nekas jauns, un nav ticams, ka ar tiem varēja piespiest Dombrovski demisionēt.

Tas, cik emocionāli prezidents uz traģēdiju reaģēja Latvijas Televīzijas raidījumā, nosaucot notikušo par nevainīgu cilvēku masveida slepkavību, kas patiesībā būtu krimināli klasificējama lieta, - tas uz daudziem iedarbības paralizējoši. Bija jūtams, kā sabiedrisko attiecību kompanijas sāk strādāt ar cilvēkiem, kuŗus varētu uzaicināt šo lietu pārrunāt, spriest par atbildību. Tomēr katra pilnvarojums ir tikai tāds, kāds tas ir. Tāpēc, manuprāt, prezidents sarunā prasījis „ministru galvas”. Kuŗi ministri tie varēja būt, tālu nav jāmeklē.

Pirmkārt, tas varēja būt ekonomikas ministrs, jo Ekonomikas ministrija ir tā, kas pārrauga būvniecību. Sen ir zināms, ka šī

Aigars Freimanis *“Nabadzība cilvēkus padara neaizsargātus, jo viņi cīnās par izdzīvošanu, viņiem jānoturas darbā, lai kāds tas būtu. Domāju, ka mēs spējam mainīties, kļūt labāki, bet ir vajadzīgs laiks. Un sistēma var mainīties tad, kad esam mainījušies mēs”*

ministrija nav prezidentam pārāk mīla iestāde un arī attiecības ar ministru Danielu Pavļutu viņam nav pārāk labas. Pavļuts ir izcils komunikācijas meistars, viņam tas padodas. Viņš prot runāt par visu ko, bet, kā saka dabaszinātnēs, „sausais atlikums” ne vienmēr pēc tam ir labi redzams. Bija skaļš un puķains stāsts par industriālizācijas politiku, kas tūlīt pārvērtīs Latviju par plaukstošu zemi, bet tas nezina kā pazuda. Protams, to var izskaidrot ar ķīviņiem un nesaskaņām koalīcijā, kas apturējušas daudz ko, bet solījums tomēr nāca no ekonomikas ministra. Var gadīties, ka industriālizācijas plāni „norakti” parlamentā, tomēr īstas pārliecības, ka ir darīts viss, lai panāktu rezultātu, nav. Daudz vaicāt varētu arī Ekonomikas ministrijas valsts sekretāram, kas paguva atkāpties pirms premjēra demisijas, un uz tiem atbilžu joprojām nav. Piemēram, viņa sievas dibinātajam fondam dāsni ziedojumi ir bijuši no būvniekiem, - vai tas tiešām neietekmēja ministrijas darbu? Tas neizskatās pārāk labi, pat ja ir sagatavots smuks skaidrojums, ko var likt skatlogā. Acīmredzot tika prasīta ekonomikas ministra demisija.

Iespējams, ka runāts arī par iekšlietu ministra demisiju. Visticamāk, Dombrovskis uz šādu prezidenta vēlmi nevarēja reaģēt tā, kā prezidents to vēlējas, jo valdības vienīgais pārstāvis, kas nodrošināja tās stabilitāti, bija pats Valdis Dombrovskis. Vēl valdībā palauties varēja arī uz finanču ministru Andri Vilku, kas traģēdijas laikā bija komandējumā ārpus Latvijas. Visādi citādi valdībā jau bija sabrukums, - gan no Nacionālās apvienības, gan no

dību - tas ir loģiski, racionāli, precīzi un skaidri. Ja tā notiks, tad nākamais premjers, kas nebūs Dombrovskis, jo to viņš arī pateica ļoti skaidri, iegūs diezgan lielus varas instrumentus, jo viņam būs stabils vairākums un manevra iespējas, ja kāds no koalīcijas atkal pēkšņi kaut kam nepiekrīt. Balsu pietiktu arī tad, ja viena koalīcijas partija vai Olšteina sešinieks atteiktos balsot vai balsotu pret.

Dombrovskis visu laiku bija spiests pakļauties kaut kādam mistiskam koalīcijas kompromīsam, kas traucēja panākt rezultātus. Starp citu, pēc demisijas jau ir izskanējis visu koalīcijas partneņu apgalvojums, ka viņi joprojām atbalsta šīs valdības kursu un to turpinās. Tas liek domāt, ka demisionējusī valdība varbūt pat var nostrādāt vēl kādu laiku. Domāju, ka šogad jaunu valdību nepaspēs izveidot un apstiprināt, jo drīz sāksies Ziemsvētku brīvdienas.

Interesanti, ka visi diezgan vienprātīgi saka - valdību atkal vajadzētu vadīt Vienotības izvirzītam cilvēkam. Sākumā zaļie zemnieki bija gatavi virzīt savu ministru prezidenta amata kandidātu, bet pārdomāja vienas dienas laikā. Kāpēc?

Neticu pasaciņai, kas vienu brīdi parādījās, ka par premjēru varētu būt Jānis Dūklavs no *Zaļo* un Zemnieku savienības, jo priekšstats par politiķi gan Eiropā, gan pasaulē šobrīd ir cits nekā pirms gadiem divdesmit. Tas vairs nav dzīves pieredzi baudījis kungs, kas ir pārliecināts par sevi un ir tāds kā „jauno atsēdinātais”, kuŗš daudz ko bremzē, bet ir respektabls un solids. Šobrīd vadošs politiķis ir vecumā mazliet virs 40 un ir reformators - mēdzēris. Dūklavs tāds nav, turklāt viņam nav arī valodu zināšanu, bet tas ļoti traucētu ieešanu Eiropas Savienības aprītē. Prasību līmenis ir cits. Turklāt *Vienotība* šobrīd ir vienīgā varas partija, patīk tas vai ne, un tai ir cilvēku resursi. Ir sajūta, ka *Vienotība* ir stabila un nemainīs kursu vai arī viņiem nav vajadzības kursu mainīt. Par spīti tam, ka arī viņu vidū ir uzskatu atšķirības, viņiem tomēr piemīt veselais saprāts un ir tāds kā iekšējais filtrs, kas neļauj savārt lielas ziepes.

Tiek runāts par Arta Pabrika kandidāturu, un pirms kāda pusgada noteikti par kandidāti tiktu minēta arī Ilze Viņķele, bet šobrīd tas jau vairs nav iespējams un nenotiks, jo ar savu attieksmi pret cilvēkiem viņa pati sevi ir norakstījusi. Ja runājam par vēlmi vadīt valdību, tad jāatceras arī, ka gads līdz vēlēšanām nebūs viegls, valdībai nāksies risināt daudzus smagus jautājumus, turklāt, stāvot malā, ir vieglāk izskatīties labi vēlēšanu acīs. Lai kā, līdz vēlēšanām tiksim un tad redzēsim, kuŗi no tiem, kas pašlaik sevi piesaka kā šobrīd jaunās vai topošās partijas, iekļūs Saeimā un vai tas kaut ko mainīs politikā. Acīmredzot varam runāt par četriem jauniem politiskajiem spēlētājiem.

(Turpinājums 9. lpp.)

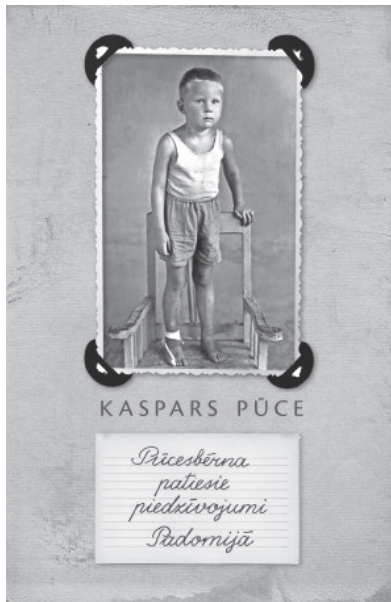
Mundra, pat jautra bērnības apmiņošana

Kaspars Pūce, *Pūcesbērna patiesie piedzīvojumi Padomijā*, Laika Grāmata, 192 lpp., 2013.g.

EDUARDS SILKALNS

1948. gada 2. augustā Strenčos dzimušais Kaspars Pūce būs bijis viens no pašiem jaunākajiem 1949. gada 25. martā uz Sibīriju deportētajiem latviešiem. Čeka viņu un viņa māti nosaukuši par latviešu nacionālistiem un apsūdzējuši "angļu orientācijas spiegošanā". "Oho, oho, oho!" ironizē Kaspars. "Tas ir ko vērts, knapi piedzimis un jau spiegs!" (8.lpp.)

Ar māti aktrisi Dailu Kukaini-Pūci mazais Kaspars nonāk Piemūras stepēs, bet tēvs režisors Voldemārs Pūce, kas arī notiesāts par pretpadomju darbību, tiek aizsūtīts uz Vorkutu. Vēlāk visa ģimene Vorkutā apvienojas. Viņi tur dzīvo kā pusbrīvi ļaudis: kaut tēvam pamatdarbs ir zonā „aiz drātīm”, vecāki tomēr var darboties arī kā leļļu teātra iestudējumu vīkšēji pilsētas kultūras namā. 1957. gadā Kaspars atgriežas un apmetas pie radiem Latvijā, bet pāris gadu vēlāk pārbrauc arī abi vecāki ar Sibīrijā dzimušo meitiņu Daci. Grāmatas nepilna pirmā puse stāsta par Pūcesbērna dzīvi Sibīrijā. Te puikas paša atmiņas veikli, bez šuvju redzamības savienojas ar viņam vēlāk vecāku stāstīto. Lielākā otrā puse ir par notikumiem un apstākļiem atpakaļ Latvijā. Stāstījums apraujas, šķiet, kaut kad ap 20. gs. 60. gadu vidu.

simpatijas pret varu, kas viņiem dara pāri.

Vismaz Pūcesbērna gadījumā tādi pārmetumi nav pelnīti un nepavisam. Drūmi par drūmo, bet jautri un asprātīgi par priecīgo rakstīt ir vieglāk un tāpēc arī ierastāk. Grūtāk ir rīkoties otrādi, te vajadzīga rakstītāja spilgta personība un neapturama vēlēšanās izteikties citādi, bet galvenais – interesanti. Iespējams, ka Pūcesbērna spilgtumu un interesantumu palīdzējuši veidot viņa vecāku un viņa paša pieredze bērniem domātajā leļļu teātrī. Pieau-

Brāli Kaspars (pa kreisi) un Valts Pūces

Dzidrai Zeberiņai (*Kad es maza biju* autorei). Kāds izteiksmes spēks izverd no šāda Piemūras sādžas ainas notēlojuma! –

Sādžas galā parādījās lupatnieks, skaļas bērnu kņadas pavadīts. Parasti izļurinātos ratos sēdēja, kā šķita, krievu-japāņu kara veterāns, izkaltis kā vobla. Viņa bezzobainās, bārdas rugājiem apaugušās mutes kaktiņā kā tāds aklās zarnas piedēklis mūžīgi rēgojās slapjš, nodzisis papiross. Ratus vilka tikpat nožēlojams, ar ādu pārvilkts kleperis. Tās atgādināja dona Kichota Rosinanti. Zirga galva knapi turējās uz kārnā kakla, vecā lopa apakšlūpa tik ļoti atkārusies, ka izskatījās, tā velkas pa zemi un, pildot šaufeles funkcijas, uzlāsa lielceļa akmentiņus. Šis otrreizējo izejvielu savācējs par lupatām, papīriem, stikliem un metallūžņiem deva diegus, adatas, katūna drēbi, knupīšus, gumijas pikstulišus un vēl šādus tādus sadzīvei tik ļoti nepieciešamus niekus. (37. – 38.)

la dēļ braucēji, atrodoties satiksmes līdzeklī, lielākoties, kamērtas zvalstījās pa apaļajiem akmeņiem, klusēja, cieši sakniebuši lūpas. Toties visā savā krāšņumā varēja izpausties kasieres. (92.)

Aiznākamajā rindkopā sniegts tādas konduktores „apaļiem sartiem vaigiem, īstenām piena pāraudzes krūtīm” runas paraugs, cenšoties pasažierus virzīt tuvāk trolejbusa priekšējām durvīm:

Nu, jūs tur, saspiežas uz priekšu! Un tu tur, izbāztajam mērkaķim līdzīgais, beidz mīcīties, uz priekšu! Un jūs, kundzīt ar saspīestām reņģes acīm, beidziet blenzt uz mani! Neesmu nekāds mākslas mūzejs! Maksājiet, un – uz priekšu! Puikas, beidziet karāties pie durvīm kā spiras zem aitas astes, rāpjas iekšā un maksā! (92. – 93.)

Rietumos mēlnesīgā satiksmes amatpersona agrāk vai vēlāk tiktu iesūdzēta par cilvēka cieņas aizskaršanu, bet Padomijā jau cilvēka cieņa nekādā augstā vērtē nebija.

ņas un vecenītes drebošām balsīm vilka bēdīgas baznīcas dziesmas. Man, nekristītam pagānam, tas šķita tik gaļlaicīgi, ka, sēdēdams uz cietā baznīcas sola, nepārtraukti cīnījies ar miegu. Tā arī palika pirmā un vienīgā reize, kad apmeklēju baznīcu dievvārdu laikā. Ticīgie, piedodiet! (102.)

Glūzi kā aklajam neklājas kritiski izteikties par glezniecību un kurlajam par mūziku, tā „nekristītais pagāns” šīs rindkopas vietā labāk varēja paklusēt. Visa sāpīgā un ļaunā cēlonis padomju laikā pašos pamatos taču bija kristīgo vērtību un kristīgās ētikas noraidīšana no Marksa un viņa sekotāju puses. Lai arī cik nezinīgi uz lietām būtu skatījies Pūcesbērnus puikas gados, vismaz pieaugušo kārtā nonākušam, mūsu autoram vajadzēja atskārst, ka „vecenītes drebošajām balsīm” būtu uzslavējamas par garīguma salīņu uzturēšanu laikā, kad dialektiskais materiālisms šķita svinam uzvaras gājienam un kad daudziem cilvēkiem t. s. spēka gados dievkalpojumu apmeklēt bija bail.

Ne mazāk izteiksmīgs par tekstu ir grāmatā ievietoto fotoattēlu klāsts. Lielisks ir mammas labi saģērbtais, pirmajai skolas dienai sapostais Pūcesbērnus („baltietis”) blakus noļekušam krievu puikam („slavam”) 47. lappusē. Skaisti redzēt Staļina tētiņa statuju guļam Vorkutas izgāztuvē. Žēl, ka līdz laikam, kad līdzīgs liktenis sāka piemeklēt ļeņinekļus, nācās gaidīt vairākus gadu desmitus, bet arī tagad vēl ir vietas bijušajā Padomijā, kur tie visi nav novākti.

Pūcesbērnus savu nu jau patālo bērniņu ir apmiņojis ar labu humora izjūtu un ar minimālu sentimentu. Atliek novēlēt lasītājiem gan sašust par Padomijas nejdzībām, bet līdztekus priecāties par veidu, kādā tās šajā grāmatā attēlotas.

Čellists un komponists Valters Pūce, Valta dēls, mūzicē grāmatas atklāšanas svētkos Leļļu teātrī Rīgā

Ir tāds kā pieņēmums, ka par drūmiem, smagiem laikiem jāraksta grūtsirdīgi, smagnēji. Ar vieglāku pieskārienu rakstītas atmiņas varētu šķīst neatbilstam faktiem jeb šo atmiņu saturam. Vieglāka pieskāriena autori var pat saņemt pārmetumus, ka viņi nav īsti apjautuši laikmeta traģismu vai, kas pavisam traki, ka viņiem varētu būt slēptas vai klusinātas

gušie vēl reizēm pieciēs, ja kāds sniegums – vienalga, skaturisks vai literārs – viņus gaļlaiko, bet bērni to nedarīs nekad.

Krāšņākās vietas Kaspara Pūces stāstījumā vedina viņu pieskaitīt pie mūsu memuāru literatūras – mūža vai bērnības atmiņu – autoru spožākajiem paraugiem: Marisam Vētram, Oļģertam Kroderam (arī viņi taču skatuves cilvēki!),

Grāmatas atklāšanas svētkos Okupācijas mūzejā

Un ko teiksit par agrīno Rīgas trolejbusu un to pasažieru raksturojumu?

Pa galvaspilsētas ielām ripoja Maskavā ražoti zilidzelteni krāsoti neveikli veidojumi. Uz Ļeņina ielas apaļā bruģa tie grabēja un kratījās tā, ka pasažieriem ar plombētiem zobiem braukt bija bīstami. Lai plombes neizkratītos, vajadzēja turēt žokļus cieši sakļautus. Šī imes-

Viena vienīga rindkopa lieliskajā grāmatā ienes disonansi. Vecmāte Emīlija no Sibīrijas atgriezušos Pūcesbērnus aizved uz dievkalpojumu. –

Pienāca dievkalpojuma laiks, un visi sagāja baznīcā. Vīriešu tikpat kā nebija. Man likās, ka vienīgais vīrietis bija mācītājs kancelē, karš sāka kaut ko gaudulīgi runāt. Ik pēc brīža atskanēja mūzikas ska-

Grāmatu varat iegādāties Jāņa Rozes, Valtera un Rāpas, "Zvaigznes" un "Jumavas" grāmatnīcās, kā arī sazinoties ar mūsu laikrakstu redakciju. Cena redakcijā, ieskaitot sūtīšanas izdevumus - Eiropā - 12 eiro, Amerikā - \$ 20.

Par politiku bez emocijām

(Turpināts no 7. lpp.)

Einars Repše, kas grasās dibināt partiju Latvijas attīstībai, vairs nav jauns spēlētājs politikā, un arī pārējie gluži no nekurienes nav parādījušies.

Repše nav jauns spēlētājs, bet jaunu partiju tomēr dibinās. Bijusi Valsts kontroliere Inguna Sudraba kaut ko piesaka, bet nav zināms, ko dibinās. Savā pirmajā publiskajā preses konferencē viņa neko īsti nepateica, bet vēlāk televīzijā jau runāja pazīstamās kategorijās par pārstāvību Saeimā, izpildvaru, partiju. Acīmredzot tā nemaz nav, ka viņa domā tikai par garīgiem jautājumiem, gan jau ir vēl kāds, kas viņu atbalsta un konsultē. Jebkurā gadījumā viņas runas par partijas dibināšanu it kā ārpus politikas, veidojot tādu kā tautas kustību, tādu kā partiju, nav nopietnas, jo ir zināmas demokrātiskas procedūras, kā pieņemt lēmumus politikā.

Domāju, ka pārsteigumu sagādās Ainārs Šlesers, viņš acīm-

redzot pievienosies partijai *Vienoti Latvijai*, kas jau piedalījās pašvaldību vēlēšanās Latgalē un Rīgā. Par viņiem vismaz man nav ne jausmas, kādi cilvēki tur ir un ko viņi patiešām grib. Šlesers, visticamāk, gribēs pievienot šai partijai vēl kādas reģionālās partijas. Vēl ir biedrība *Demokrātiskie patrioti*, kuŗa jau labu laiku grasās pārtapt partijā un kuŗas runasvīrs ir Dāvis Stalts. Iespējams, ka partijas mēģinās cita citu sev piestāt, jo visiem trūkst cilvēku.

Starp citu, Ainārs Šlesers, runājot radio Baltcom, sacīja, ka prezidents rīkojies ļoti pareizi, panākot valdības demisiju, un tagad viņam pašam vajadzētu vadīt valdību līdz vēlēšanām, bet vispār - vajadzētu ārkārtas Saeimas vēlēšanas... Ko tas varētu nozīmēt?

Šleseram patīk pārsteigt sabiedrību, tā ir viena no viņa politiskā tēla sastāvdaļām. Var jau to darīt arī šādā veidā, nepaskatoties, kas ir rakstīts Satversmē un kādi

mums ir likumi. Var domāt, ka vēlēšanas var sarīkot trijās dienās un ka Satversmi var mainīt dažās dienās, ja jau viņam tā gribas domāt...

Traģēdija Zolitūdē ļoti skaidri atklāja domāšanas veidu ne tikai vienā nozarē, bet sabiedrībā kopumā, – gan jau kaut kā, visu var sarunāt, un vainīgi ir visi citi. Vai jūsuprāt šo domāšanas un attieksmes veidu jeb sistēmu tagad izdosies mainīt? Šobrīd cilvēki ir aktīvi, daudzi vairs nebaidās runāt par neēdībām, kas notiek mums visapkārt.

Tas ir grūtākais jautājums mums visiem. Intervijā ar ģenerālprokuroru Ēriku Kalnmeijeru televīzijā bija labi redzams, ka viņš ir nervozs, jo no visām pusēm jūt spiedienu iespējami ātrāk pabeigt izmeklēšanu, neļaut vainīgajiem izlocīties – tā teikt, paņemt viņus „vēl siltus”, lai nepaspēj izdomāt glābšanās ceļus, un pēc iespējas ātri viņus sodīt. Lo-

ģiski un saprotami nevis tāpēc, ka cilvēki ir asinskāri, bet tāpēc, ka, tiklīdz sākas ilgstoša izmeklēšana, sabiedrība ar laiku norimst, tai tiek skaidrots, ka tādas lietas tiek izmeklētas gadiem, taču pēc trīs četriem gadiem tiek paziņots, ka vainīgs nav neviens, bet (*ironiski*) vainīgs ir cements... Cementu mēs varam likt cietumā, viņš būs ar mieru.

No otras pusēs, protams, ir kaut kāda procedūra, pēc kuŗas ir jārikojas katram izmeklētājam, pretējā gadījumā procedūras neievērošanu var izmantot vainīgie tiesā, vērsties pret izmeklētājiem. Jau šobrīd iezīmējas divas galējas attieksmes: prezidenta sacītais, ka tā ir nevainīgu cilvēku masu slepkavība, un iespējamo vainīgo pusē jau izskanējušais, ka tā bijusi cilvēciska kļūda projekta izstrādes vai būvniecības gaitā, – nu, varbūt pāris kļūdu, bet tā gadās, tā nav ļaunprātība. Izmeklēšana un arī tiesa būs starp divām dilemmām. Sabiedrība ir *paģēroša*, tā nepieņem, ka

kaut kas tamlīdzīgs var notikt tāpat vien, ka 54 cilvēki iet bojā it kā nejauši. Ļoti gribu cerēt, ka mēs tiksīm skaidrībā par vainu un atbildību. Tas, kas jau ir izskaidrojams, liecina, ka ir pieļautas rupjas profesionālas kļūdas, ka ir bijusi necilvēcīga, pat nežēlīga attieksme pret veikala darbiniekiem. Runājot par izmeklēšanu, domāju, ka jāpiesaista neatkarīgi ārvalstu eksperti – kaut vai tādēļ vien, lai atzinums, kā arī tas beigās skanētu, būtu ticamāks sabiedrībai, kuŗas neticība varai un tās institūcijām ir ļoti augsta.

Par to, kā mēs maināmies, jāteic, ka tas var notikt lēnām, ir vajadzīgs laiks, lai cilvēki nebaidītos runāt patiesību, lai mainītos mūsu vērtības un priekšstati par tām. Nabadzība cilvēkus padara neaizsargātus, jo viņi cīnās par izdzīvošanu, viņiem jānotur darba, lai kāds tas būtu. Domāju, ka mēs spējam mainīties, kļūt labāki, bet ir vajadzīgs laiks. Un sistēma var mainīties tad, kad esam mainījušies mēs.

Daugavas Vanagi Latvijā svin Latvijas Valsts 95 gadus!

ANDRIS STAKLIS

Daugavas Vanagi Latvijā (DVL) 15. novembrī pulcējās svinēt Latvijas neatkarību un apvienošanās ar Tēvzemes Daugavas Vanagu (TDV) saimi, kā arī pieminēt Latvijas brīvības cīņātājus. Vairāk nekā 100 Daugavas Vanagu biedri no Rīgas, Cēsīm, Siguldas un Dobeles pulcējās VEF zālē. Sarīkojumu izkārtāja DVL Kultūras nozare ar Maiju Čālīti vadībā.

Svētku noskaņu ievadīja Vanadžu koris ar diriģenti Āriju Zeltiņu. Dziesmām par Latvijas skaistumu un svētību sekoja vīru koris „Tēvija” ar diriģentu Jāni Sējānu, dziedot brašas dziesmas par Tēvzemi un kaŗavīru garu. Dzejoļus par Latvijas Brīvību un tās nozīmi, par Latvijas likteni skandēja Dainis Ozoliņš.

Svētku uzrunu teica DVL priekšnieks Juris Vectirāns, nolasot arī Valsts prezidenta Andra

Atzinības rakstus koristēm pasniedz Vanadžu priekšniece Klāra Mētra un DVL priekšnieks Juris Vectirāns

Koris „Tēvija”, ko vada Jānis Sējāns

Bērziņa apsveikuma rakstu. Sekoja bijušās TDV priekšniece Lijas Braķes un DVL Vanadžu priekšniece Klāra Mētra novēlējumi kopējai, sekmīgai darbībai nākotnē.

Oficiālās programmas beigās Vanadžu kuŗa dalībniecēm pasniedza atzinības rakstus par

izcilo līdzdalību XXV Dziesmu svētkos, kad koris tika atzīts par labāko savā kategorijā. Atzinības rakstus koristēm pasniedza Juris Vectirāns un Klāra Mētra; bet par ziediem katrai koristei gādāja DVL izcilais soļotājs Zigurds Irbe un šā vakara sarīkojuma rīkotāja Maija Čālīte.

SOLVITA SEKSTE

Drūmā 27. novembra rītā Doma baznīcā ļaužu simti atvadījās no Zolitūdes traģēdijā bojā gājušiem glābējiem. Nebeidzamā straumē plūda cilvēki skumjām sēj un ziediem rokās. Visi kā viens bijām atnākuši atvadīties no glābējiem, kā uzrunā teica archibīskaps Jānis Vanags, – no saviem glābējiem. Ir dzirdēts jautājums: varbūt nevajadzēja glābt, varbūt vajadzēja palikt uz vietas, ja nebija skaidras pārliecības par drošību. Uz šo jautājumu atbildi sniedz cits glābējs: kā varēja neiet, ja skanēja kliekdzieni un cilvēku saucieni pēc palīdzības. Mēs varam lepoties ar saviem glābējiem.

Rīta intervijā kāds cits glābējs teica: mums visiem sāj, tuviekiem sāj ļoti, darba biedriem

un kollēgām sāj ļoti, draugiem un paziņām sāj ļoti, visiem citiem – SĀP.

Atbalsojoties glābšanas tehnikas, ātrās palīdzības un policijas automašīnu dobjajām sirēnu skaņām Vecrīgas mūros, caur daudzu pavadītāju veidoto simbolisko goda aleju mūsu glābēji uzsāka savu pēdējo gaitu.

Viegla smiltis viņiem un mūžīga piemiņa.

Daugavas Vanagu organizācijas vainagu nolika Daugavas Vanagu Centrālās valdes (DV CV) Pārstāvības vadītāja Latvijā Solvita Sekste un DV CV Prezidija pārstāvis Ivars Švānfeds.

DV CV Pārstāvībā ir atvērts speciāls konts Zolitūdes traģēdijā cietušiem.

Sveic konkursa „Kas ir dzimtenes mīlestība? uzvarētājus

VALIJA BERKINA

Novembrī Latvijā un citviet, kur mīt latvieši, notika dažādi patriotiski sarīkojumi, kas bija veltīti Latvijas Republikas proklamēšanas 95. gadadienai 18. novembrī un Lāčplēša dienai 11. novembrī. Aizsardzības ministrija, Latvijas Kara muzejs un Nacionālie bruņotie spēki (NBS) aicināja 1. - 12. klašu skolēnus piedalīties stāstu konkursā „Kas ir dzimtenes mīlestība?”

Konkursam darbus bija iesūtījuši 287 skolēni no Rīgas, Daugavpils, Vecpiebalgas, Jēkabpils, Valmieras, Dagdas, Preiļiem, Tilžas, Saldus, Liepājas un citām Latvijas vietām. Labāko 15 darbu autori bija uzaicināti uz Aizsardzības ministriju, kur ministrs Artis Pabriks pasniedza balvas.

Daudzi skolēni dzimtenes mīlestību izprot saistībā ar Lāčplēša dienu, 18. novembrī un piemiņas sarīkojumiem par godu Valsts svētkiem, kā arī saistībā ar Latvijas armiju, Valsts himnu, vēsturi.

Bauskas pamatskolas 9. klases skolniece Elza Sējēja raksta: „Ir 18. novembris, stāvu pie Brīvības pieminekļa, skan himna. Lūpām kustoties līdz dziesmas vārdiem, birst asaras. Skumju un prieka asaras. Daudzi, kas izcīnīja Latvijas brīvību, nespēja to izjust. Cik daudz ziedots, lai es te varētu stāvēt, dziedāt un izteikt vārdu „Latvija”! Brīvības graša pirkta ar visdārgāko – dzīvību.”

Skolēni un skolotāji, kuņģi iesūtīja jaunāko klašu bērnu darbus, stāsta, ka konkurss licis aizdomāties, kas ir dzimtenes mīlestība, modinājis skolēnu patriotisma jūtas, kā arī mudinājis apzināties savas svarīgākās vērtības. Jaunmārupes sākumskolas 3.a klases

Konkursa „Kas ir dzimtenes mīlestība?” uzvarētājus sveica aizsardzības ministrs Artis Pabriks // Foto: Normunds Mežiņš, RJC

skolēns Rūdolfis Vaiders raksta: „Lai Latvija kļūtu labāka, katram pašam tā ir jāpadara labāka. Ja cilvēki neko nedarīs, tad Latvija pati no sevis labāka nekļūs.” Savukārt Kandavas Kārļa Mīlenbacha vidusskolas 3.b klases skolēns Viestards Kvite: „Es domāju, ka dzimtene ir mana māja, sēta, valsts un novads. Kad biju mazs, tad mana dzimtene bija mans lielais pagals. Mūsu pagalmā bija liela smilšu kaste, skaistas puķu dobes, šauri celiņi un veci koki. Kad iepazinu pagalmu, gāju kopā ar mīlo, mīlo vecmāmiņu. Tā bija mana pirmā dzimtene. Sākoties bērnu dārzam, es iepazinu krāšņo Kandavu: ugunsdzēsēju depo ar sarkanajām automašīnām, bruņinieku pils drupas, vareno akmens tiltu pār Abavu un noslēpumaino pulvertorņi. Tā sanāk, ka dzimte-

ne mainās. Kad es augu lielāks, aug arī mana dzimtene.”

„Kas ir dzimtenes mīlestība? Noteikti tas ir lepnums par savu ģimeni. Lepnums par cilvēkiem, kas ir cienījami un nes Latvijas vārdu pasaulē. Lepnums par savu skolu, kurā var tik daudz iemācīties, piedalīties dažādos pulciņos, konkursos. Nemaz nevajag ļoti daudz, lai izjustu dzimtenes mīlestību. Latvijas dzimšanas dienā, ejot lāpu gājienā un dziedot patriotiskas dziesmas, piespraužot sarkanbaltsarkano lentīti pie krūtīm, sirdī pati no sevis ielīst dzimtenes mīlestība. Jāprot tik saudzēt un glabāt to!” raksta Liezēres pamatskolas 7. klases skolniece Irita Elliņa.

Turklāt skolēni ir apņēmības pilni aizstāvēt savu dzimteni, nekad to nepamest un strādāt, lai tā

kļūtu skaistāka un labāka. Daudzi ir jaunsargi, kas kopā ar NBS un zemessargiem piedalās kritušo varoņu atdusas vietu sakopšanas talkās un lāpu gājienos. 1992. gadā tika izveidota Zemessardzes jaunatnes organizācija – Jaunsardze.

divdesmit viena gada laikā tā izveidojusies par lielāko jaunatnes kustību Latvijā, apvienojot vairāk nekā 7000 zēnu un meiteņu 12 līdz 18 gadu vecumā. Tādējādi tiek gan nodrošināta saturīga brīvā laika pavadīšana, gan ieaudzīnāts patriotisms, pilsoniskā apziņa, biedriskums, drošsirdība, fiziskā attīstība un militārie pamati. „Jaunsardze pēdējos gados ir kļuvusi par kadru kalvi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem,” atzina aizsardzības ministrs Artis Pabriks. NBS sastāvā 30 % karavīru nākuši no Jaunsardzes.

Šogad kā nevienu citu gadu 18. novembrī notika daudzu tūkstošu skolēnu un jauniešu lāpu gājiens pa 11. novembra krastmalu Rīgā.

Labāko 15 darbu autorus aizsardzības ministrs iepriecināja ar vēsti, ka viņiem vēl būs lieliska iespēja ne vien apskatīt, bet arī izjust braucienā patruļkuģi „Skrunda”, kas ir pirmais speciāli Latvijas jūras spēkiem Rīgas Kuģu būvētavā tapušais katamarāna tipa kuģis - vienīgais ne tikai Latvijā, bet arī Eiropā un pasaulē.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Ministru kabineta bibliotēkā 27. novembrī tieslietu ministrs Jānis Bordāns un Valsts valodu centra (VVC) direktors Māris Baltiņš ar Goda rakstiem apbalvoja VVC rīkotās akcijas „Latviešu valodai draudzīga vide” laureātus. Par Latvijas valsts valodai draudzīgāko atzīta viesnīca „Radi un draugi” Rīgā, bistro „Dukāts” Jūrmalā, viesnīca „Aparjods” Siguldā – kopumā 23 uzņēmumi.

Rīgā, Lielajā gildē, svinēja Tieslietu ministrija 95. gadskārtu. Ministru prezidents Kārlis Ulmanis, veidojot valdību, 1918. gada 19. novembrī par tieslietu ministru iecēla zvērinātu advokātu Pēteri Juraševski, kas pēc tam izveidoja Tieslietu ministriju. Šīs ministrijas gadskārtā daudzi juristi - advokāti, tiesneši no visas Latvijas saņēma ministrijas augstākos apbalvojumus.

Pūrē un Valkā novembrī atklātas Latvijas SIA „Virši-A” degvielas uzpildes stacijas (DUS). Šogad kopumā atvērtas sešas jaunas DUS. Visā Latvijā „Virši-A” tīklā ir 46 degvielas uzpildes stacijas.

Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) 25. novembrī atklāja akciju „Brauc ar prātu. Paliel dzīv!”. Akcijas mērķis ir sekot līdz autovadītāju braukšanas ātruma un ceļu satiksmes noteikumu ievērošanai. Novembris uz Latvijas autoceļiem šogad bijis viens no asiņainākajiem iepriekšējos trīs gados. Autoavarijās bojā gājuši vairāk nekā 30 cilvēki.

Alūksnē, Kājnieku skolā, zvērestu deva profesionālā dienesta kareivji. Zvērestus pieņēma pulkvežleitnants Rinalds Buls. Kājnieku skolā notiek jauniešu militārā apmācība, lai viņi būtu cienīgi Nacionālo bruņoto spēku papildinājums.

Latvijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) sadarbībā ar partneriem Lietuvā un Baltkrievijā uzsācis īstenot projektu „Civilās aizsardzības sistēmu sadarbība nelaiemes gadījumos, kas saistīti ar bīstamo kravu transportēšanu Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu reģionā. Projekta mērķis ir paaugstināt ekoloģisko drošību Latvijas pierobežā, ātri un profesionāli reaģējot uz bīstamu ķīmisko vielu transportēšanu.

Rēzeknē, Latgales Kultūrvēstures muzejā, apskatāms video stāsts „Nu gryda leids maizis klaipam”. Tas ir ar Valsts Kultūrkapitāla fonda un Latgales reģiona attīstības aģentūras Latgales kultūras programmas atbalstu veidots maizes kukuliša ceļš – no graudu sējas līdz galdā celtam smaržīgam klaipam. Maizes cepšanas prasmē dalījās Vija Jermacāne ar ģimeni. Aivara Bernāna z/s „Zelmeņi” izsekots labības lauku pārvērtībām no pavasara sējas līdz graudu apcirknēm rudenī. Tautasdziesmu pūru vaļā vēra Briežuciema jauniešu folkloras kopa „Soldani” un folkloras draugu kopa „Viteri”.

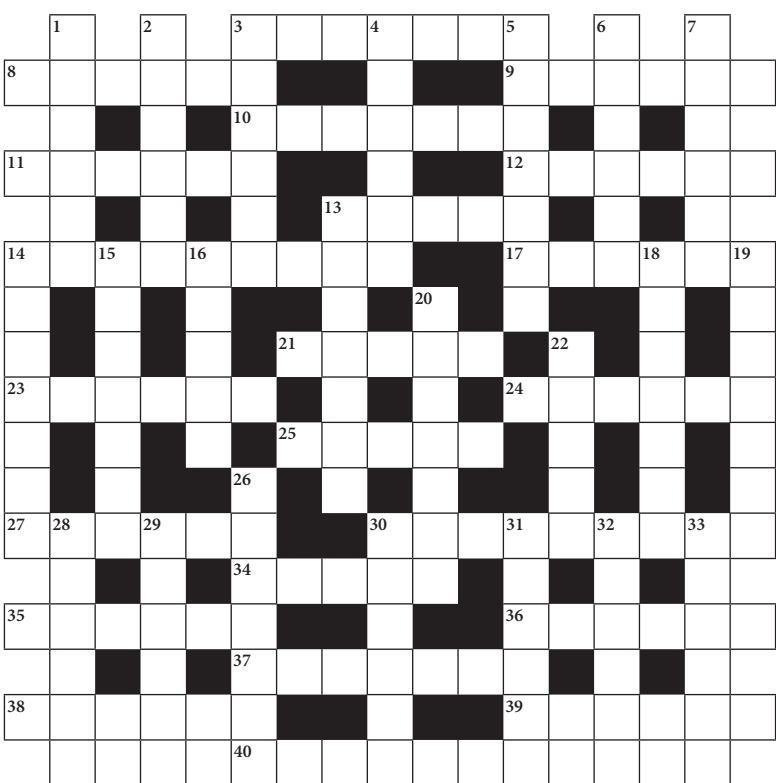
Līvānos makšķerņu biedrība „Stagars”, īstenojot projektu „Zivju mazuļu papildināšana Dubnas upē”, tajā ielaidusi 1000 līdaku mazuļu (sver 200 – 500 g) no zivjaudzētavas „Kalves”. Līvānu novada dome projektam piešķirusi 500 latus.

Daugavpili, Latviesu kultūras centrā, 27. novembrī ar Eiropas biljarda un snūkerā federācijas prezidenta Maksima Kasis un Daugavpils domes priekšsēža Jāņa Lāčplēša uzrunām atklāja Pasaulē meistarācīkstes snūkerā, kas ilgs līdz 8. decembrim. Piedalās 52 valstu 242 sportisti.

Īsziņas sagatavojuši Valija Berkina

Sastādījusi DAIGA KALNA (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 3. Brīdis. 8. Gultas piederumi. 9. Jebkuŗa teksta sarakstītājs. 10. Cilvēka vai dzīvnieka diglis. 11. Apģērba gabals. 12. Valsts varas iestāžu lēmums. 13. Bez vajadzības, veltīgi. 14. Ēdamas sēnes. 17. Ķermenis. 21. Sievietes vārds (jūl.). 23. Lāpu koki. 24. Paklāji. 25. Ierīce svara noteikšanai. 27. Saligs cilvēks (sar.). 30. Naudas

zīmes. 34. Sporaugi bez saknēm. 35. Izdarīt spiedienu; likt (darīt). 36. Rokot apbērt; rokot apstrādāt. 37. Komforts. 38. Sameklēt, uziet. 39. Tieši. 40. Dieva sūtnis.

Stateniski. 1. Parlaments kādā ES valstī. 2. Slinka, kūtra. 3. Pilsētas tipa apdzīvotas vietas laukos. 4. Dokumenti, kas pierāda personas piederību (piem., biedrībai). 5. Sa-

sirgt, savārgt. 6. Koka un zara saauguma vieta. 7. Izsūtījums; patvēruma meklēšana. 13. Gaujas pieteka. 14. Acenes. 15. Rīki tenisa spēlei. 16. Kopums, bez izņēmuma (siev. dz.). 18. Sakopot, sakrāt. 19. Daiļs, izskatīgs. 20. Pārnadžu dzimtas meža dzīvnieki. 22. Pirms neilga laika. 26. Kulinārijas izstrādājums. 28. Spēku, enerģijas atjaunošana, pārtraucot darbošanos. 29. Gatves. 30. Dzelzceļa pietura līnijā Rīga-Sloka. 31. Zemes josla gar ūdenstilpi. 32. Divtik, divkārt. 33. Latviešu dzejniece.

Krustvārdu miklas (BL Nr.45) atrisinājums

Līmeniski. 3. Rūjiena. 9. Karaša. 10. Prauls. 11. Kalvene. 12. Spārns. 13. Lotoss. 14. Amanats. 17. Santa. 20. Rauts. 23. Katapults. 25. Tātri. 26. Grāds. 27. Cilts. 28. Nauda. 29. Naivi. 30. Kokcētava. 31. Treks. 34. Stati. 37. Tiflisa. 41. Bifeļi. 42. Umurga. 43. Embrijs. 44. Mīklas. 45. Miezis. 46. Abatija.

Stateniski. 1. Laipna. 2. Sagrūt. 3. Raksa. 4. Jalta. 5. Ēfeja. 6. Apels. 7. Kautra. 8. Klusēt. 15. Motocikli. 16. Talīsmans. 17. Sutināt. 18. Nītaure. 19. Akinaks. 20. Raganas. 21. Urānija. 22. Susliki. 24. Palme. 32. Rainis. 33. Krekls. 35. Taures. 36. Tigris. 37. Tiesa. 38. Fibra. 39. Ibisi. 40. Ausma.

APTAUJA

Būsīm ļoti pateicīgi par jūsu ierosinājumiem! Lūdzu, atrodiēt laiku atbildēt mums uz dažiem jautājumiem! Atbildes sūtiet redakcijai – Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, vai ar faksu - + 371 67326784, vai e-pastā – redakcija@brivalatvija.lv. Esam sarūpējuši arī balvas – skaistas un vērtīgas grāmatas, ko saņemsit pa pastu – ja būsiet pirmais, desmitais, divdesmitais, piecdesmitais... atsaucīgais lasītājs!

- Kopš kuŗa laika lasāt *Brīvo Latviju*? _____
- Kādi raksti Jūs saista visvairāk? **Politika, intervijas, kultūra, sarikojumi, māksla** (pasvītrojiet) citi _____
- Vai abonējat drukāto avīzi? (apvelciet aplīti) **Jā** **Nē**
- Vai abonējat digitālo avīzi? **Jā** **Nē**
- Vai lasāt citas avīzes? Kādas? _____
- Vai Jūs vēlaties saņemt mūsu avīzi tādu, kāda tā ir? **Jā** **Nē**
- Vai domājat, ka pārmaiņas ir nepieciešamas? Jūsu ieteikumi pārmaiņām _____
- Vai jums patīk nosaukums *Brīvā Latvija*? **Jā** **Nē**
- Vai saturā vajadzētu vairāk atspoguļot notikumus Latvijā? **Jā** **Nē**
- Vai šo avīzi lasa Jūsu bērni vai mazbērni? **Jā** **Nē**
- Ja jā, kas viņiem šajā avīzē patīk? _____
- Ja nē, kas viņiem šajā avīzē nepatīk? _____
- Jūsu vecums, nodarbošanās _____
- Adrese, pēc kuŗas nosūtīt balvu _____

Iepriekš pateicamies!
Jūsu *Brīvā Latvija*

Ja vēlaties *BL* Ziemsvētku numurā ievietot apsveikumu, sludinājumu vai citu svarīgu ziņu, lūdzu, nosūtiet to uz Rīgas redakciju vai Sarmītei Janovskis (Anglija, Vācija), vai Vijai Freimanei (Zviedrija, Norvēģija) **līdz 13. DECEMBRIM!**

**Ziemsvētku brīvdienas redakcijā –
no 18. līdz 27. decembrim.**

BRĪVĀ LATVIJA

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE UN LATVIJA**

ESAM PIEEJAMI GAN DRUKĀTĀ, GAN DIGITĀLĀ VERSIJĀ

DIGITĀLĀS VERSIJAS GADA ABONEMENTA MAKSA - 49 EIRO

Ja vēlaties saņemt jaunākās ziņas, lūdzu, sūtiet vārdu un uzvārdu uz **info@brivalatvija.lv**

SĒRAS

Tā nu paliek ticība, cerība un mīlestība,
bet lielākā no tām ir mīlestība!

Elīzabete Balodis

* 19.09.1934 † 27.11.2013

Atvadāmieš no mūsu Līzuka, Mīmīša,
Omītes pateicībā par to, ka tik
ilgi bijī ar mums.

Baložu ģimenes vārdā
Imants Balodis, Bad Krocingenā, Vācijā

ELIZABETE BALODIS

Dzimusi 17.09.1934.
Mirusi 27.11.2013.

Vediet mani dziedādami, nevediet raudādami,
lai iet mana dvēselīte pie Dieviņa dziedādama!

Līzuks, saldi iemiegot, iegājusi Viņšaulē.

Mēs viņu miļā piemiņā paturēsim.
Daugavas Vanagi Vācijā

Pateicība

LKV un BLIK saka paldies cilvēkiem, kas atsaucās uz aicinājuma vēstuli atbalstīt *BL*:

Edgars Krieviņš
Anda un Gustavs Šilde
Rūdolfs Jānītis
Dr. Pēteris Daniševskis
Rasma Cipulis
Ansis Upīte
Dr. Heinz-Adolf Treu

Ieviņa Picka-Emhardt
Juris Mikulis
Visvaldis Johansons
Helmut Mastiņš
Oļģerts Sēja
Ilmārs Gailis
Laura Lesiņš

**Visas Latvijā iznākušās grāmatas
varat iegādāties pie
lielākā grāmatu tirgotāja**

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas
Jums piesūtīs pa pastu.
SIA "L. Grāmata"

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā
Cena - Ls 0,80 (1,15 eiro)
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu
● reklāmu 2 reizes, paredzēta
atlaide 10 % apmērā no
parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu
● reklāmu 3 reizes, - 15 % no
parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu
● reklāmu 4 reizes un vairāk,
- 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
● LS 0,40 (0,60 eiro) par 1
cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:
● LS 35,- (50 eiro)

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,

Rīga, LV-1010 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni",

Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss

01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus,

izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:

Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.

Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.

e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar

2014. gada 1. janvārī:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12

mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čekū,

PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta

administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā

Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada

abonementu 49 eiro

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mē-

neši SEK 1300 jeb 149 eiro. NAUDAS PĀRVEDUMI:

GE: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ

LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111

24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46

8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts:

freimanisv@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro;

6 mēn. – 80 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft,

Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank

Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204.

Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra,

Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004

2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija

Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutsch-

land e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden,

tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro;

12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čekū

uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem

USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mē-

nešiem Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi

maksā GBP 3 par 10 mm augstu vienslejiņā platu-

mā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x

7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parak-

stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī

redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem

nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-

kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,

Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS SPORTS SPORTS

Martins Dukurs sāk lieliski ar pirmo vietu un trases rekordu

Kanadas pilsētā Kalgari risinājās Pasaules kausa izcīņas pirmais posms **skeletonā**. Lieliski startēja abas mūsu olimpiskās cerības – Martins un Tomass Dukuri. Martins pirmajā braucienā uz starta stājās ceturtais un finišā sasniedza rezultātu 56,08 sekundes. Otrais bija krievs Aleksandrs Tretjakovs - 56,31, trešais brits Dominiks Edwards Persons, bet piekto vietu

dalīja kanadietis Ēriks Neilsons un Tomass Dukurs no Latvijas - 56,76. Otrā braucienā Martins līderpozīciju nosargāja un summā sasniedza rezultātu 1:51,39, kā arī „izbrauca” trases rekordu.

Otrajā vietā šajā posmā palika Tretjakovs, kas Dukuram zaudēja 0,75 sekundes, bet trešais bija Persons (+1,35). Tomass otrā braucienā uzlaboja rezultātu un ierīn-

dojās ceturtajā vietā.

Dāmu konkurencē Lelde Priedulēna izcīnīja 18.vietu.

***

Kristeram Aparjodam bronzas medaļa

Latvijas kamaniņu braucējs Kristeris Aparjods izcīnīja trešo vietu Altenbergas trasē Vācijā jaunās sezonas pirmajā Pasaules kausa izcīņas posmā jauniešiem.

Kristeris abos braucienos sasniedza

dza trešo labāko rezultātu, summā uzvarētājam Niko Gleiršeram no Austrijas zaudējot 0,510 sekundes. Otrās vietas ieguvējam vācietim Paulam-Lukasam Heideram Aparjods zaudēja 0,079 sekundes.

Meiteņu konkurencē Latvijas pārstāve **Kendija Aparjode** braucienos izcīnīja attiecīgi sesto un septīto rezultātu kas viņai deva sesto vietu kopvērtējumā. Uzvarētājam Svenjam Estrešerei no Vācijas Kendija zaudēja 1,116 sekundes.

*

Latvijas kamaniņu braucēšanas izlase izcīnīja **ceturto** vietu Vinterbergas trasē Vācijā Pasaules kausa izcīņas trešajā posmā stafetes sacensībās. Vienības sastāvā brauca Eliza Tūruma, Kristaps Mauriņš, kā arī Andra un Juža Šicu divnieku ekipāža. Uzvaru izcīnīja Itālijas vienība, kas vairāk nekā par pussekundi apsteidza amerikāņus. Trešo vietu ieņēma Austrija, bet Latvija uzvarētājiem zaudēja 1,412

sekundes.

Vinterbergā Latvijas kamaniņu braucēju divnieks **Andris un Juris Šici** izcīnīja sesto vietu. Uzvarēja Vācijas sportisti Tobias Vendl/Tobias Arlts, kuriem Šici zaudēja 0,957 sekundes.

***

Plēsniekam jauns Latvijas rekords un trešā vieta

Latvijas svarcēlājs **Artūrs Plēsnieks** ar jaunu Latvijas rekordu izcīnīja trešo vietu Maskavā Prezidenta kausa izcīņā. Plēsnieks startēja svāra katēgorijā līdz 105 kg, raušanā tika galā ar 180 kg smagu stieni, - tas ir jauns Latvijas rekords. Savukārt grūšanā Plēsnieks pieveica 220 kg smagumu, bet kopsummā tika pie 400 kilogramiem, sasniedzot jaunu Latvijas rekordu. Uzvarētājs Krievijas sportists Maksiks Šeiko summā pacēla 413 kg (187+226).

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Lesterā, 366 Fosse Road North, **15. decembrī** plkst. 13 Ziemsvētku jampadracis. Piedalās deju kopas „Pirksts” mazie dejotāji. Iespējams iegādāties Ziemsvētku saldumu paciņas. Ieeja par ziedojumiem.

***

Nākamā **Londonas vanadžu kopa sanākme** būs pirmdien, **6. janvārī** (DVF namā, 72 Queensborough Terrace, W1 3SH), kad dienas kārtībā būs jaunas valdes vēlēšanas. Visas vanadzēs, kā arī viešņas būs sirsnīgi gaidītas. Sākšim Jauno gadu ar drošu soli!

***

Ziemsvētku ieskaņas koncerts „Baltā Jasmīna stāsts no mājām” St. Peters centrā, Church Side, Mansfield, NG18 1AP, **8. decembrī** plkst. 16. Soliste Indra Lintiņa-Lucka un Mansfildas, koris „Novadi”. Ieejas £3. Bērniem viena mārciņa.

***

Ziemsvētku ieskaņas vakars DVF Bradfordas biedriem un viesiem sestdien, **7. decembrī**, plkst. 18 – koncerts „BALTĀ JASMĪNA STĀSTS NO MĀJĀM”, vakariņas un balle: dziedātāja Indra Lintiņa, pianiste Sandra Lūķe, vijolnieks Reinis Galenīks.

Vakara ieejas maksa £ 10.00. Jāpiesakās līdz 30. novembrim, tālr.: 07985 709 913 (Vineta), tālr.: 07710 743 982 (Māris). Bradfordas kluba bārā atvēršanas laiks. VIETU SKAITS IEROBEŽOTS.

***

Halifaksā, 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku eglīte ar svētbrīdi, loteriju un kafijas galdu Daugavas Vanagu un Vanadžu izkārtojumā. Visi mīļi aicināti.

***

DVF Londonas nodaļas vanadžu kopa aicina uz Ziemsvētku tirdziņu sestdien, **7. decembrī**, DVF namā, 72 Queensborough Terrace, London W2, no plkst. 11 līdz 16. Pārdošanā būs mantas plaša izvēle, kafijas galds un loterija. Klubs būs atvērts no plkst. 11.

Mājas saimniece gatavos pusdienās skābus kāpostus ar desiņām. Visi būs sirsnīgi gaidīti.

***

DIEVKALPOJUMI

Londonā svētdien, Zviedru baznīcā, 6-11 Harcourt St, W1H 4AG, **8. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Pieminēsim Zolitūdes traģēdijas upurus un aizlūgsim par Latviju. Otrdien, **24. decembrī**, plkst. 15 Ziemsvētku vakara dievkalpojums. Piedalīsies Londonas latviešu koris.

Rovfantā, RH10 4NG, ceturtdien, **26. decembrī**, plkst. 11.30 Otro Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Līdsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, otrdien, **24. decembrī**, plkst. 14 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

MANČESTĒRAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, svētdien, **8. decembrī**, plkst. 13.30 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām.

Voringtonā, WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 20 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, otrdien, **24. decembrī**, plkst. 16 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

Gernsijā, The Town Church, St. Peter Port, GY1 1BZ, sestdien, **21. decembrī** plkst.17 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Lesterā, Igaņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, **7. decembrī**, plkst.14 Adventa dievkalpojums, otrdien, **24. decembrī**, plkst.16 Ziemsvētku dievkalpojums.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wols-

ton, Coventry, CV8 3ZF, ceturtdien, **26. decembrī**, plkst.12 Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu (apvienots ar Birminghamas kopu).

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Mansfildā, St. Peters and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **7. decembrī**, plkst.11 Adventa dievkalpojums.

Piterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, **14. decembrī**, plkst.16 Adventa dievkalpojums.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **15. decembrī**, plkst.12 Adventa dievkalpojums. Ukrainu namā, 27 Charwood Street, Derby, DE1 2GU, sestdien, **21. decembrī**, plkst.15 Ziemsvētku eglītes vakars draudzes bērniem.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **22. decembrī**, plkst.15.00 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc tam Ziemsvētku eglītes vakars.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Minchenes latviešu luterāņu draudzes Adventa un Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, **15. decembrī**, plkst. 15 Svētā Gara baznīcā, Heiliggeistkirche, Hugo Troendle Str. 53, München-Moosach. Viesmācītājs Tālis Rēdmanis no Berlīnes. Dievkalpojuma laikā svētdienas skola bērniem. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda. Mīļi aicināti latvieši un vācu draugi no tuvienes un tālienes.

Libekā, Lorenca baznīcā, **14. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **15. decembrī** plkst. 11 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **22. decembrī** plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Minsterē, Svētā Jāņa kapellā, Bergstr. 38, **24. decembrī** plkst. 14 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze.

Diseldorfas latviešu ev. lut. draudzes Adventa/Ziemsvētku dievkalpojums **14. decembrī** plkst. 14 Stephanus Kirche (kriptā), Wiesdorfer Str.21, Düsseldorf-Wersten. Kalpos prāv. Klāvs Bērziņš, ar ģitaru mūs pavadīs māc. Heiners Bredehefts. Pēc dievkalpojuma kafijas galds. „Izslējieties un paceliet savas galvas, jo jūs atpestīšana tuvojās. (Lk 21,28)

Virburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, **7. decembrī**, plkst.13.30būs Adventa dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās, un paralēli tam bērnu nodarbības.

Ettlingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **8. decembrī**, plkst. 14 paredzēts Adventa dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

Freiburgā, Bērzainē, Leinhalddenweg28,svētdien,**15.decembrī**, plkst. 10 būs Adventa dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos Gunāra Astras piemiņai veltīts sarīkojums.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, St. Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, Adventa trešajā svētdienā, **15. decembrī**, plkst.15 notiks dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos draudzes mācītājs archibīskaps Elmārs Ernsts Rozītis. Pēc dievkalpojuma azaidis groziņu veidā draudzes namā.

ZVIEDRIJA

Visi **latviešu pensionāri Gēteborgā** sirsnīgi gaidīti uz pensionāru Ziemsvētku tikšanos **14. decembrī** plkst. 13 Folkpartiet telpās, Nedre Kvarnbergsgatan 7,

ņemot līdz „pantiņu un mantiņu.” Gēteborgas latviešu pensionāru biedrības valde

DIEVKALPOJUMI

Gēteborgas latviešu draudze ielūdz uz Ziemsvētku dievkalpojumu svētdien, **22. decembrī**, plkst. 14 Hāgas baznīcā Gēteborgā. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde. Pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma ap plkst. 15.15 draudzes telpās tradicionālā Ziemsvētku eglīte. Būs pārsteigumi, bērnu un pieaugušo sagatavoti priekšnesumi, kā arī svētku cienasts. Laipni lūgti piealities visi latvieši, viņu bērni, kā arī viņu draugi un viesi. ”Dziediet Tam Kungam slavas dziesmas, jo Viņš ir darījis varenus darbus, lai tas top zināms pa visām zemēm!” Jes 12:5

Stokholmas latviešu draudzes Kristus piedzimšanas dievkalpojums Somu baznīcā (Slottsbacken 2) otrdien, **24. decembrī**, plkst. 14. Dievkalpojumu vadīs prāv. Ieva Graufelde. Dievkalpojumu kuplinās tenors Christer Wikmark un svētku ansamblis „Jums šodien dzimis Pestītājs.” Lk. 2:11

Upsalas latviešu draudzes Kristus piedzimšanas dievkalpojums Ziemsvētku dienā, trešdien, **25. decembrī**, plkst. 11 Vindhemas baznīcā. Dievkalpojumu vadīs prāv. Ieva Graufelde. „Un Vārds tapa miesa un mājāja mūsu vidū.” Jņ. 1:14

BELGIJA

Belģijas latviešu ev. lut. draudzes Adventa/Ziemsvētku dievkalpojums **15. decembrī** plkst. 14 Zviedru draudzes baznīcā (Eglise Suédoise, Ave des Gaulois 35, BE-1040 Bruxelles, pie Merode metro stacijas, netālu no Cinquantenaire parka). Dievkalpojumu vadīs prāvests Klāvs Bērziņš, pie ērģelēm Ivars Sprāngis. Dziedās Briseles latviešu vokālais ansamblis Vitas Timermanes-Mooras vadībā. Pēc dievkalpojuma - kafijas galds.